FEDERACIJA ... UNIVERZITET ... FILOZOFSKI ... SARAJEVO

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

Broj: 02-3 19
Datum: 13. 2. 20 20 god.

Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik

Sarajevo, 10. 2. 2020. godine

VIJEĆU FAKULTETA

PREDMET: *Silabusi za ljetni semestar studijske 2019/2020. godine*

Poštovani,

Obavještavamo Vas da su nastavnici Odsjeka za bosanski, hrvatski i srpski jezik dostavili sve silabuse za ljetni semestar studijske 2019/2020. godine predviđene važećim Nastavnim planom i program i Planom nastave za studijsku 2019/2020. godinu.

S poštovanjem,

Rukovodilac podorganizacione jedinice

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Dijalektologija II				
Šifra/kod	FIL BHS 360	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5 (J), 4 (K)
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Dijalektologija I				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Senahid Halilović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 184 E-mail: senahid.halilovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253-170	Termin konsultacija	Ponedjeljak 10-12 Utorak 14-17 Kabinet 184	
Saradnik	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: Telefon: 033 253-181	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	*Predavanja*: Najprije se pružaju obavijesti o dosadašnjoj istraženosti bosanskohercegovačkih govora. Bosanskohercegovački govori pripadaju četirima dijalektima štokavskog narječja: istočnobosanskom (ijekavskošćakavski); zapadnom (mlađi ikavski; ikavski novoštokavski); istočnohercegovačkom (ijekavskoštakavski) i posavskom / slavonskom (arhaični šćakavski). Prva tri dijalekta dalje se dijele na poddijalekte, govorne tipove i skupine govora; poslije sagledavanja unutarnje raslojenosti navode se najvažnije osobine dijalekata. Bosanskohercegovački govori smještaju se u širi okvir štokavskih dijalekata. *Seminar*: Kritički osvrti na literaturu o bosanskohercegovačkim govorima. Samostalno istraživanje govora. *Vježbe*: Analiza tekstova iz bosanskohercegovačkih dijalekata.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti upoznaju s bosanskohercegovačkim dijalektima i osnovnim osobinama bosanskohercegovačkih govora.				
Ishodi učenja	Priprema studenata za uočavanje osobenosti bosanskohercegovačkih dijalekata i mjesnih govora, za analizu tekstova iz pojedinih govora i razumijevanje dijalektizama u književnim djelima.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Razvoj dijalektologije u BiH do polovice XX stoljeća
2.	Razvoj dijalektologije u BiH u drugoj polovici XX stoljeća
3.	Savremeno stanje bosanskohercegovačke dijalektologije
4.	Lingvogeografsko proučavanje bosanskohercegovačkih govora
5.	Mjesto bosanskohercegovačkih dijalekata među ostalim štokavskim dijalektima
6.	Istočnobosanski (ijekavskošćakavski) dijalekt: Granice, unutarnja raslojenost
7.	Istočnobosanski (ijekavskošćakavski) dijalekt: Osnovne osobine podijalekata i pojedinih govornih tipova
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Zapadni (mlađi ikavski; ikavski novoštokavski) dijalekt: Granice, unutarnja raslojenost
10.	Zapadni (mlađi ikavski; ikavski novoštokavski) dijalekt: Osnovne osobine podijalekata i pojedinih govornih tipova
11.	Istočnohercegovački (ijekavskoštakavski) dijalekt: Granice, unutarnja raslojenost
12.	Istočnohercegovački (ijekavskoštakavski) dijalekt: Osnovne osobine podijalekata i pojedinih govornih tipova
13.	Posavski (arhaični šćakavski) dijalekt: osnovne osobine
14.	Dijalekatski rječnici
15.	Dijalekti i nastava jezika: Dijalektizmi u književnom djelu
16.	Priprema za ispit
17. 18.	Završni ispit

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Predavanja, seminari i vježbe.
Monološka i dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Seminarski rad</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td></td><td>Ukupno:</td><td>100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Prisustvuje nastavi i aktivno sudjeluje, vodi rasprave, postavlja odgovarajuća pitanja, priprema i prezentira referat
• Javno predstavlja seminarski rad i daje zaključke na zadanu temu
• Rješava deset zadataka na testu; svaki zadatak nosi po dva boda
• Pozitivno se ocjenjuju testovi na kojima je osvojeno najmanje dvanaest bodova
• Na završnom ispitu student mora pokazati da je savladao program

Napomena:</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna
1. Brozović, D.: Mjesto bosanskohercegovačkih govora u štokavskome narječju, u: Jezik u Bosni i Hercegovini, Institut za jezik, Sarajevo, 2005, 11-13.
2. Halilović, S.: Bosanskohercegovački govori, Sarajevo, u: Jezik u Bosni i Hercegovini, Institut za jezik, Sarajevo, 2005, 15-51.
3. Halilović, S.: Dvadeset godina dijalektologije u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, u: Bosanskohercegovački slavistički kongres, Zbornik radova, Lingvistika, knjiga 2, Slavistički komitet, Sarajevo, 2019, 423-439.

Dodatna
Studenti su dužni pročitati i druga djela, kao i novije radove iz stručnih časopisa. Studentima će se ponuditi literatura saglasno temi koja se tumači na časovima predavanja i vježbi, kao i specijalna literatura potrebna za izradu referata i seminarskih radova.</td></tr>
<tr><td>Napomene</td><td></td></tr>
</table>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Urbana dijalektologija				
Šifra/kod	FIL BHS 571	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2 (J), 2 (K)
Ciklus studija	II	Semestar	IV	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Senahid Halilović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 184 E-mail: Telefon: 253-170	Termin konsultacija	Pon. 10-12:00 Ut. 14-17:00 Kabinet 184	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: J 2, K 1; seminar: K 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	*Predavanja*: U uvodnom dijelu kolegija studenti se upoznaju s predmetom i metodologijom urbane dijalektologije. Potom slijede obavijesti o temeljnim terminima urbane dijalektologije: varijable, tipovi jezičkih varijeteta, horizontalna i vertikalna stratifikacija, društvena mreža, društveni činioci promjena; mrakeri promjena; tipovi i smjer promjena i dr. U drugom dijelu kolegija prati se razvoj urbane dijalektologije od njenih početaka do savremenih istraživanja. Naročita pažnja posvećena je rezultatima istraživanja gradskih govora u Hrvatskoj, Srbiji i Bosni i Hercegovini. *Seminar*: Kritički osvrti na literaturu o gradskim govorima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste da se studenti upoznaju s metodologijom i osnovnim rezultatima urbane dijalektologije.				
Ishodi učenja	Priprema studenata za uočavanje osobenosti urbanih govora.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Predmet i zadaci urbane dijalektologije
2.	Metodologija urbane dijalektologije
3.	Varijable. Vremenska dimenzija
4.	Tipovi jezičkih varijeteta. Supstandardni i interdijalekatski idiomi
5.	Horizontalna / teritorijalna i vertikalna / socijalna stratifikacija
6.	Govorna zajednica, društvena klasa, društvena mreža
7.	Društveni činioci promjena. Mrakeri promjena. Tipovi i smjer promjena
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Počeci urbane dijalektologije
10.	Istraživanja W. Labova
11.	Istraživanja gradskih govora do kraja XX st.
12.	Istraživanja gradskih govora početkom XXI st.
13.	Istraživanja gradskih govora u Hrvatskoj (Split, Zagreb)
14.	Istraživanja gradskih govora u Srbiji (Beograd, Niš, Novi Sad)
15.	Istraživanja gradskih govora u Bosni i Hercegovini
16.	Priprema za ispit
17. 18.	Završni ispit

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Predavanja i seminari.
Monološka i dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Seminarski rad</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td></td><td>Ukupno:</td><td>100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Prisustvuje nastavi i aktivno sudjeluje, vodi rasprave, postavlja odgovarajuća pitanja, priprema i prezentira referat
• Javno predstavlja seminarski rad i daje zaključke na zadanu temu
• Rješava deset zadataka na testu; svaki zadatak nosi po dva boda
• Pozitivno se ocjenjuju testovi na kojima je osvojeno najmanje dvanaest bodova
• Na završnom ispitu student mora pokazati da je savladao program
Napomena:</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna
1. Bošnjaković, Ž. (ur.), Govor Novog Sada. Sveska 1: Fonetske osobine, Filozofski fakultet, Novi Sad, 2009, 7–76.
2. Halilović, S., Tanović, I., Šehović, A., Govor grada Sarajeva i razgovorni bosanski jezik, Slavistički komitet, Sarajevo, 2009.
3. Jutronić, D., Splitski govor od vapora do trajekta, Biblioteka Skalić 10, Split, 2010.
4. Labov, W., The Social Stratification of English in New York City (second edition), Cambridge University Press, 2006.
5. Šojat, A., Barac-Grum, V., Kalinski, I., Lončarić, M., Zečević, V., Zagrebački kaj – govor grada i prigradskih naselja, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 1998.

Dodatna
Na časovima predavanja i seminara studenti će biti upućeni na literaturu koja će im koristiti tokom pripreme referata i seminarskih radova.</td></tr>
<tr><td>Napomene</td><td></td></tr>
</table>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Lektorski seminar II				
Šifra/kod	FIL BHS 537	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	drugi	Semestar	četvrti	Ak. godina	2019/2020.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	–				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Senahid Halilović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 184 E-mail: senahid.halilovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 170	Termin konsultacija	ponedjeljak od 10 do 12 utorak od 14 do 17	
Saradnik	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: enisa.ivojevic@gmail.com Telefon: 033 253 181	Termin konsultacija	ponedjeljak od 11 do 13 petak od 9 do 10 i od 12 do 14	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1	seminar 1	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Lektura i korektura različitih vrsta prevedenih tekstova				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je kolegija da studenti steknu što više praktičnog znanja u procesu lektoriranja različitih prevedenih tekstnih formi na svim nivoima jezičke analize				
Ishodi učenja	Studenti će steći precizna znanja o jezičkim i stilskim specifičnostima prevedenih tekstnih vrsta te prema tim specifičnostima odmjeravati stepen i granice lektorskih zahvata na svim jezičkim nivoima odredene tekstne vrste				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica / Datum	Nastavna jedinica
1.	Program i literatura Utjecaj stranih jezika na maternji jezik. Interferencija. Proces jezičkog posudivanja
2.	Utjecaj stranih jezika na pravopisnu normu bosanskoga/hrvatskoga/srpskoga jezika
3.	Lektoriranje prevedenih tekstova na pravopisnom nivou
4.	

	Lektoriranje prevedenih tekstova na pravopisnom nivou
5.	Utjecaj stranih jezika na gramatičku normu bosanskoga/hrvatskoga/srpskoga jezika
6.	Lektoriranje prevedenih tekstova na morfološkom i tvorbenom nivou
7.	Lektoriranje prevedenih tekstova na morfološkom i tvorbenom nivou
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Lektoriranje prevedenih tekstova na sintaksičkom nivou
10.	Lektoriranje prevedenih tekstova na sintaksičkom nivou
11.	Utjecaj stranih jezika na leksičko-semantičkom planu
12.	Lektoriranje prevedenih tekstova na leksičko-semantičkom planu
13.	Lektoriranje prevedenih tekstova na leksičko-semantičkom planu
14.	Obim i granice stilističkih intervencija
15.	Analiza lektoriranih tekstova
16.	Priprema za ispit
17.	Završni ispit
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	- usmeno izlaganje - diskusija - rad na tekstu
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	parcijalni ispit	30	30%

bodovanje)	

2.	seminarski rad	10	10%
3.	aktivnost	10	10%
4.	završni ispit	50	50%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- **Parcijalni ispit**

Parcijalni je ispit pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. Parcijalni ispit položen je ako je na njemu osvojeno najmanje 17 bodova.

- **Seminarski rad**

Seminarski je rad oblik pismene provjere znanja. Može biti u obliku pripreme, obrade i predstavljanja nekog od programskih sadržaja iz šire literature, ili u obliku ograničenog empirijskog istraživanja zadane teme. Seminarski rad obavezno se izlaže i brani javno na časovima seminara.

- **Aktivnost**

Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi.

- **Završni ispit**

Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji su osvojili najmanje 55% bodova u toku semestra, tj. 28 bodova. Završni ispit može biti pismeni i usmeni, ili samo pismeni. Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit ne polažu na završnom ispitu test ili dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom. Završni ispit smatra se položenim ako je na njemu osvojeno najmanje 55% bodova, tj. 28 bodova.

- **Popravni ispit**

Popravnom ispitu mogu pristupiti studenti koji nakon završnog ispita nisu osvojili najmanje 55 bodova. Popravni je ispit integralni i uključuje parcijalni ispit te završni ispit. Na popravnom ispitu studenti imaju pravo polagati svaku od nepoloženih komponenata ispita.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Pravopisi, gramatike, rječnici i jezički savjetnici bosanskoga/hrvatskoga/srpskoga jezika.

	Dodatna 1. Peti-Stantić, A. –Stanojević, M. M. (ur.) (2014) *Standardni jezici i sociolekti u 21. stoljeću*. Zagreb: Srednja Europa – HDPL. 2. Tanović, I. – Šehović, A. (2004) *Negativni uticaj stranih jezika na maternji jezik*. Sarajevo: Svjetlost.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZVEDBENI PLAN NASTAVE

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Lektorski seminar I				
Šifra/kod	FIL BHS 236	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	prvi	Semestar	četvrti	Ak. godina	2019/2020.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. sc. Ismail Palić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 185 E-mail: ismail.palic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253195	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 12-14 Utorak, 11-14	
Saradnik	Ime i prezime	mr. Enisa Tutkur			
	Kontakt-podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru prvog dijela kolegija obrađuju se teme vezane za a) osnovna načela jezičke pravilnosti, b) jezičke nedoumice u lektorskoj praksi, c) jezičke i stilske karakteristike novinskih tekstova i d) upotrebu korekturnih znakova i elektronsko lektoriranje. Drugi dio kolegija odnosi se na praktični rad na tekstu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je kolegija da studenti steknu što više praktičnoga znanja u procesu lektoriranja tekstnih vrsta koje pripadaju žurnalističkom funkcionalnom stilu.				
Ishodi učenja	Studenti će steći precizna znanja o jezičkim i stilskim specifičnostima novinskih tekstnih vrsta te prema tim specifičnostima odmjeravati stepen i granice lektorskih zahvata na svim jezičkim nivoima određene novinske tekstne vrste.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Program i literatura. Stručni profil lektora i područja lektorske djelatnosti.
2.	Jezičke norme i osnovna načela jezičke pravilnosti. Jezičke nedoumice u lektorskoj praksi. Normativni priručnici (gramatike, rječnici, pravopisi i jezički savjetnici).
3.	Jezik u sredstvima informiranja (radio, televizija, novine, portali).

	Novinske tekstne forme.
4.	Jezičke i stilske karakteristike novinskih tekstova. Novinska frazeologija. Kolokvijalni, nestandardni i strani jezički elementi u novinskim tekstovima.
5.	Tropi i figure u novinskim tekstovima.
6.	Korekturni znakovi.
7.	Elektronsko lektoriranje.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Lektoriranje novinskih tekstova: uočavanje gramatičkih (morfoloških, sintaksičkih i tvorbenih), leksičkih, stilskih i pravopisnih grešaka.
10.	Lektoriranje novinskih tekstova: uočavanje gramatičkih (morfoloških, sintaksičkih i tvorbenih), leksičkih, stilskih i pravopisnih grešaka.
11.	Lektoriranje novinskih tekstova: uočavanje gramatičkih (morfoloških, sintaksičkih i tvorbenih), leksičkih, stilskih i pravopisnih grešaka.
12.	Lektoriranje novinskih tekstova: uočavanje gramatičkih (morfoloških, sintaksičkih i tvorbenih), leksičkih, stilskih i pravopisnih grešaka.
13.	Lektoriranje novinskih tekstova: uočavanje gramatičkih (morfoloških, sintaksičkih i tvorbenih), leksičkih, stilskih i pravopisnih grešaka.
14.	Lektoriranje novinskih tekstova: uočavanje gramatičkih (morfoloških, sintaksičkih i tvorbenih), leksičkih, stilskih i pravopisnih grešaka.
15.	Lektoriranje novinskih tekstova: uočavanje gramatičkih (morfoloških, sintaksičkih i tvorbenih), leksičkih, stilskih i pravopisnih grešaka.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	- usmeno izlaganje - rasprava - rad na tekstu
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<table><tr><th>Red. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Aktivnost</td><td>10</td><td>10%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Seminarski rad</td><td>70</td><td>70%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>10</td><td>10%</td></tr><tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>10</td><td>10%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • **Polusemestralni ispit** Polusemestralni je ispit pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. Obuhvaća dotad obrađeno nastavno gradivo. Polusemestralni ispit položen je ako je na njemu osvojeno 60% bodova (tj. 6 bodova). • **Seminarski rad** Seminarski je rad oblik pismene provjere znanja. Može biti u obliku pripreme, obrade i predstavljanja nekog od programskih sadržaja iz šire literature, u obliku ograničenoga empirijskog istraživanja zadane teme ili u obliku praktičnoga rada. • **Aktivnost** Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove iz aktivnosti student može dobiti na časovima predavanja i vježbi. • **Završni ispit** Završni je ispit pismeni i na njemu se provjerava gradivo iz cijeloga semestra. Završni je ispit položen ako je na njemu osvojeno najmanje 60% bodova (tj. 6 bodova). • **Popravni ispit** Popravnom ispitu mogu pristupiti studenti koji nakon završnog ispita nisu osvojili najmanje 55 bodova. Popravni je ispit integralni i uključuje polusemestralni ispit te završni ispit. Na popravnom ispitu studenti imaju pravo polagati svaku od nepoloženih komponenata ispita (polusemestralni, završni ili oba).
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Opća: 1. Hekman, J. (ur.), *Jezik na križu / križ na jeziku*: *Lektori i jezična kultura*, Zagreb, 2005. 2. Jovanović, J., *Lingvistika i stilistika novinskog umeća*, Beograd, 2010.

	3. Škiljan, D., *Javni jezik*, Zagreb, 2000. Gramatike, rječnici i pravopisi: 1. Jahić, Dž., S. Halilović i I. Palić, *Gramatika bosanskoga jezika*, Zenica, 2000. 2. Halilović, S., I. Palić i A. Šehović, *Rječnik bosanskoga jezika*, Sarajevo, 2010. 3. Halilović, S., *Pravopis bosanskoga jezika*, 1996. 4. Silić, J. i I. Pranjković, *Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta*, Zagreb, 2005. 5. Anić, V., *Rječnik hrvatskoga jezika*, Zagreb (bilo koje izdanje) 6. Badurina, L., I. Marković i K. Mićanović, *Hrvatski pravopis*, Zagreb, 2007. 7. Klajn, I., *Gramatika srpskog jezika*, Beograd, 2005. 8. Šipka, M., *Pravopisni rečnik srpskog jezika sa pravopisno-gramatičkim savetnikom*, Novi Sad, 2010.
	Dodatna 1. *Jezik u sredstvima informisanja i izdavačkoj djelatnosti u Bosni i Hercegovini*. Poglavlje: O kulturi javne riječi i zadacima lektorske službe. Posebna izdanja 3, Institut za jezik, Sarajevo, 1977. Str. 94–126. 2. Kryžan-Stanojević, B. (ur.) *Javni jezik kao poligon jezičnih eksperimenata*. Zagreb, 2013. 3. Peti-Stantić, A. – Stanojević, M. M. (ur.) *Jezik kao informacija*. Zagreb, 2013. 4. Rišner, V. (ur.) *Jezik medija nekada i sada*. Zagreb – Osijek, 2016. 5. Bulić, R. *Bosanski jezik u praksi i normi*, Tuzla, 1999. 6. Bulić, R. *Rječnik pravopisnih, obličkih i akcenatskih nedoumica u standardnome bosanskom jeziku*, Tuzla, 2009. 7. Čedić, I. *Jezički savjetnik*, Sarajevo, 2013. 8. Klajn, I. *Rečnik jezičkih nedoumica*, Novi Sad, 2007. 9. Klajn, I. *Ispeci pa reci*, Novi Sad, 2007.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZVEDBENI PLAN NASTAVE

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Sintaksa II				
Šifra/kod	FILBHS 332	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	prvi	Semestar	šesti	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema posebnih preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. sc. Ismail Palić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 185 E-mail: ismail.palic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253195	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 12-14 Utorak, 11-14	
Saradnik	Ime i prezime	V. as. mag. Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033/253-247	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 16-17 Utorak, 14-15 Srijeda, 14-16 Četvrtak, 15-16	
Sedmični broj kontakt-sati	a) Studijska grupa Bosanski, hrvatski i srpski jezik i književnost naroda BiH: predavanja: 2; seminar: 1; vježbe: 3. b) Studijska grupa Bosanski, hrvatski i srpski jezik i druga studijska grupa: predavanja: 2; vježbe: 3.				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaj kolegija tiče se sintakse, tj. sintaksičke razine jezika. U središtu su zanimanja adverbijali i modifikatori u imenskim sintagmama (atributi) te nezavisnosložena rečenica. Razmatraju se semantički tipovi adverbijala – mjesnog, vremenskog, načinskog, količinskog, uzročnog, namjernog, posljedičnog, popratnookolnosnog, socijativnog, instrumetalnog, pogodbenog, dopusnog i dr., kao i tipovi modifikatora, i to premodifikatora i postmodifikatora. Također definira se pojam složene rečenice i specificiraju njezina svojstva, a potom se razrađuje klasifikacija složenih rečenica. Napokon, posebno se obrađuju kopulativne, adverzativne i disjunktivne rečenice.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni je cilj kolegija da se studenti temeljito upoznaju sa sintaksičkom razinom bosanskoga (hrvatskoga, srpskoga) jezika i sintaksičkim pojavama karakterističnim za prostu i složenu rečenicu.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da usvoje predviđena teorijska znanja iz oblasti sintakse				

	te da se osposobe da ih samostalno primjenjuju u praksi, tj. u sintaksičkoj analizi tekstova. Također, kolegij priprema studente za stjecanje složenijih znanja iz oblasti sintakse, semantike, pragmatike, stilistike i dr. srodnih lingvističkih disciplina.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Adverbijal. Adverbijal mjesta. Adverbijal vremena.
2.	Adverbijal načina. Adverbijal količine. Adverbijal popratne okolnosti.
3.	Adverbijal uzroka. Adverbijal namjere.
4.	Adverbijal pogodbe. Adverbijal dopuštanja.
5.	Adverbijal sredstva. Ostali semantički tipovi adverbijala.
6.	Kongruentni atribut. Nekongruentni atribut uz konkretne imenice.
7.	Nekongruentni atribut uz deverbativne i deadjektivne imenice. Apozicija.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Složena rečenica. Nizanje, spajanje, uvrštavanje. Klauza; strukturni status klauza.
10.	Odnosi koordinacije i subordinacije na razini složene rečenice. Vezničke i bezvezničke strukture: problemi razgraničenja i klasifikacije.
11.	Nezavisnosložene rečenice. Klasifikacija nezavisnosloženih rečenica: eksplicitne (vezničke) i implicitne (bezvezničke).
12.	Sastavne (kopulativne) rečenice. Rastavne (disjunktivne) rečenice.
13.	Suprotne (adverzativne) rečenice.
14.	Tipovi nezavisnosloženih rečenica s ispuštenim predikatom.
15.	Sistematizacija gradiva i zaključna razmatranja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa studija po bolonjskom programu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava za ovaj predmet predviđena je obliku predavanja, seminara i vježbi. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga. U okviru seminara pripremaju se i prezentiraju odabrani članci iz šire literature. Na vježbama se metodama pokazivanja i samostalnog rada uočavaju i analiziraju obrađene sintaksičke pojave na odabranim primjerima iz korpusa tekstova. U nastavi se koriste sva dostupna audiovizualna nastavna pomagala.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Rad studentata prati se kontinuirano i dodjeljuju se bodovi za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivno sudjelovanje u nastavi (za studijske grupe na kojima nema seminara: 20)	10 (20)	10% (20%)
2.	Seminarski rad	10	10%
3.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%
4.	Završni pismeni ispit	30	30%
5.	Završni usmeni ispit	20	20%
		100	
	Ukupno: _____ bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivno sudjelovanje u nastavi: postavljanje relevantnih pitanja, pokretanje rasprave o problemima ili sudjelovanje u raspravi, rješavanje zadataka, podnošenje referata
- Seminarski rad: sastavljanje naučne ili stručne pisane recenzije odabranog naučnog članka i njezino javno predstavljanje pred studentima
- Polusemestralni pismeni ispit: osvajanje 55% ukupnoga broja bodova (tj. 16,5 bodova) rješavanjem zadataka
- Završni pismeni ispit: osvajanje 55% ukupnoga broja bodova (tj. 16,5 bodova) rješavanjem zadataka
- Završni usmeni ispit: pokazana zadovoljavajuća sposobnost usmene elaboracije užih tematskih jedinica ili dijelova jedinica iz nastavnoga gradiva (pitanja se dodjeljuju metodom izvlačenja pripremljenih kartica)

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama (osvojenih 95-100 bodova); b) 9 (B) - natprosječan uspjeh, s ponekom greškom (osvojenih 85-94 boda);

	c) 8 (C) - prosječan uspjeh, s primjetnim greškama (osvojenih 75-84 boda); d) 7 (D) - općenito dobar uspjeh, ali sa značajnim nedostacima (osvojenih 65-74 boda); e) 6 (E) - zadovoljava minimalne zahtjeve (osvojenih 55-64 boda); f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne zahtjeve (osvojeno manje od 55 bodova).
Literatura	*Obavezna* 1. Palić. I. (2000), "Sintaksa", u: Dž. Jahić, S. Halilović i I. Palić, *Gramatika bosanskoga jezika*, Zenica 2. Silić, J. i I. Pranjković (2005), *Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta: Sintaksa*, Zagreb 3. Piper, P. i dr. (2018), *Sintaksa složene rečenice u savremenom srpskom jeziku*, Beograd, str. 5–90.
	Dodatna 1. Palić, I. (2015), *Rasprave iz sintakse i semantike*, Sarajevo 2. Palić, I. (2016), *Genitiv, prostor i prostorne slike (leksikon prijedloga)*, Sarajevo 3. Palić, I. (2019), *Gramatika, semantika i pragmatika rečenice*, Sarajevo 4. Pranjković, I. (1993), *Hrvatska skladnja*, Zagreb
Napomene	------

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZVEDBENI PLAN NASTAVE

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Semantika				
Šifra/kod	FILBHS 434	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	a) Studijska grupa Bosanski, hrvatski i srpski jezik i književnost naroda BiH: 5 c) Studijska grupa Bosanski, hrvatski i srpski jezik i druga studijska grupa: 5
Ciklus studija	drugi	Semestar	drugi	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema posebnih preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. sc. Ismail Palić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 185 E-mail: ismail.palic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253195	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 12-14 Utorak, 11-14	
Saradnik	Ime i prezime	V. as. mag. Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033/253-247	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 16-17 Utorak, 14-15 Srijeda, 14-16 Četvrtak, 15-16	
Sedmični broj kontakt-sati	a) Studijska grupa Bosanski, hrvatski i srpski jezik i književnost naroda BiH: predavanja: 2 seminar: 1 vježbe: 2 b) Studijska grupa Bosanski, hrvatski i srpski jezik i druga studijska grupa: predavanja: 2 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaj kolegija uključuje semantičku razinu jezika. Polazi se od određenja semantike kao lingvističke discipline te razmatraju veze semantike s drugim lingvističkim i nelingvističkim disciplinama. Posebna pažnja posvećuje se pitanju značenja kao temeljnog pojma u semantici, njegova određenja i tipologizacije. Značenje se također razmatra i u relaciji sa semantičkim pojmovima „smisao“ i „referencija“. Nadalje, u sadržaj kolegija ulaze temeljne pojave leksičke				

	semantike kao što su polisemija, homonimija, sinonimija, antonimija, paronimija... Napokon razmatraju se sintaksičkosemantičke pojave kao što su sinonimnost, uključenost, nekonzistentnost, te iz oblasti pragmatičke semantike teorija govornih činova.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni je cilj kolegija da se studenti upoznaju s navedenim tematskim cjelinama i jedinicama te ovladaju pripadajućim pojmovljem i terminologijom.
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da usvoje teorijska znanja iz navedenih oblasti semantike te da se osposobe da ih samostalno primjenjuju u praksi, tj. u semantičkoj analizi. Također, kolegij priprema studente za stjecanje složenijih znanja iz oblasti semantike, pragmatike, stilistike i dr. srodnih lingvističkih disciplina.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Semantika kao lingvistička disciplina. Područje semantičke analize. Semantika i druge naučne discipline: semantika i filozofija, semantika i psihologija.
2.	Semantika i semiotika. Semantika i gramatika. Semantika i pragmatika.
3.	Osnovni semantički pojmovi i termini. Značenje, definicije značenja. Vrste značenja: leksičko i gramatičko značenje.
4.	Struktura leksičkog značenja: designacija, denotacija, konotacija. Referencija. Smisao.
5.	Kontekst i značenje. Lingvistički i nelingvistički kontekst.
6.	Prijenos značenja. Metaforska, metonimijska i dr. semantičke ekstenzije.
7.	Značenje kao semantičko-stilistička kategorija: "obilježenost" značenja. Stilske figure i značenje.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Homonimija. Polisemija.
10.	Sinonimija. Antonimija.
11.	Hiponimija. Meronimija. Paronimija.
12.	Semantika frazema.
13.	Sintaksička semantika. Rečenica kao predmet semantičkog istraživanja.

	Osnovne komponenete rečenične semantike: propozicijska, komunikacijska i pragmatička komponenta.
14.	Istinosni uvjeti rečenice. Uključenost. Konvencionalna i konverzacijska implikatrura. Presupozicija
15.	Govorni činovi. Konstativi i performativi. Lokucija, ilokucija i perlokucija. Pitanja i zahtjevi.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa studija po bolonjskom programu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava za ovaj predmet predviđena je obliku predavanja, seminara i vježbi. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga. U okviru seminara pripremaju se i prezentiraju odabrani članci iz šire literature. Na vježbama se metodama pokazivanja i samostalnog rada uočavaju i analiziraju obrađene sintaksičke pojave na odabranim primjerima iz korpusa tekstova. U nastavi se koriste sva dostupna audiovizualna nastavna pomagala.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Rad studentata prati se kontinuirano i dodjeljuju se bodovi za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivno sudjelovanje u nastavi (za studijske grupe na kojima nema seminara: 20)	10 (20)	10% (20%)
2.	Seminarski rad	10	10%
3.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%
4.	Završni pismeni ispit	50	50%
		100	
	Ukupno: _____ bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivno sudjelovanje u nastavi: postavljanje relevantnih pitanja, pokretanje rasprave o problemima ili sudjelovanje u raspravi, rješavanje zadataka, podnošenje referata
- Seminarski rad: sastavljanje naučne ili stručne pisane recenzije odabranog naučnog članka i njezino javno predstavljanje pred studentima
- Polusemestralni pismeni ispit: provjera znanja iz oblasti gradiva obrađenog u prvom dijelu semestra
- Završni pismeni ispit: provjera znanja iz oblasti gradiva obrađenog u drugom dijelu semestra

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama (osvojenih 95-100 bodova); b) 9 (B) - natprosječan uspjeh, s ponekom greškom (osvojenih 85-94 boda); c) 8 (C) - prosječan uspjeh, s primjetnim greškama (osvojenih 75-84 boda); d) 7 (D) - općenito dobar uspjeh, ali sa značajnim nedostacima (osvojenih 65-74 boda); e) 6 (E) - zadovoljava minimalne zahtjeve (osvojenih 55-64 boda); f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne zahtjeve (osvojeno manje od 55 bodova).
Literatura	*Obavezna* 1. Berruto, G. (1994), *Semantika*, Zagreb 2. Rafaelli, Ida (2015), *O značenju – uvod u semantiku*, Zagreb 3. Cruse, D. A. (1986), *Lexical Semantics*, Cambridge (odabrana poglavlja)
	Dodatna 1. Lyons, J. (1977), *Semantics*, Cambridge 2. Palmer, R. F. (1976), *Semantics: a new outline*, Cambridge (odabrana poglavlja) 3. Prćić, T. (1997), *Semantika i pragmatika reči*, Novi Sad 4. Riđanović, M. (1988), *Jezik i njegova struktura*, Sarajevo (poglavlje o semantici)
Napomene	-----

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZVEDBENI PLAN NASTAVE

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Kognitivna semantika				
Šifra/kod	FILBHS 583	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2
Ciklus studija	drugi	Semestar	četvrti	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema posebnih preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. sc. Ismail Palić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 185 E-mail: ismail.palic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253195		Termin konsultacija	Ponedjeljak, 12-14 Utorak, 11-14
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt-podaci			Termin konsultacija	
Sedmični broj kontakt-sati	1 sat predavanja + 1 sat seminara				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet se bavi osnovama kognitivne semantike i gramatike te kognitivnolingvističkim pristupom opisu značenja kao osnove za razumijevanje gramatičkih (morfoloških i sintaksičkih) struktura.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet ima za cilj osvijestiti spregu semantike i gramatike kao ključno načelo u tumačenju jezičkih struktura.				
Ishodi učenja	Znanje: studenti poznaju propisanu relevantnu kognitivnolingvističku literaturu; upoznati su s temeljnim načelima kognitivne lingvistike; znaju glavne smjerove i tokove razvoja kognitivne lingvistike; posjeduju znanje o centralnoj ulozi značenja u tumačenju jezičkih struktura. Vještine: studenti su osposobljeni koristiti se obaveznom i dopunskom literaturom; ograničeno primijeniti usvojena znanja i služiti se odabranom metodom kognitivne lingvistike u lingvističkom opisu; procijeniti primjenljivost pojedinih kognitivnolingvističkih metoda pri opisu jezičkih pojavnosti. Kompetencije: studenti nabrajaju i elaboriraju osnovna načela kognitivne lingvistike; definiraju osnovne principe izgradnje značenja i primjenjuju ih u opisu jezičkih pojavnosti; prikupljaju, organiziraju i ograničeno (temeljno) interpretiraju, tumače i analiziraju konkretni materijal bosanskoga jezika; argumentirano raspravljaju o pojedinim pitanjima u okvirima kognitivnolingvističkog pristupa.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Kognitivna lingvistika: osnovna načela.
2.	Enciklopedijska narav značenja: okviri, domene, prostori: organizacija konceptualne strukture.
3.	Konceptualizacija i konstrukcijske operacije.
4.	Kategorije, koncepti i značenja.
5.	Polisemija: konstrukcija smisaone povezanosti.
6.	Dinamičkokonstrukcijski pristup vezama smisla: hiponimija i meronimija.
7.	Antonimija i komplementarnost.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Metafora.
10.	Metonimija.
11.	Od idioma do konstrukcijske gramatike.
12.	Kratak pregled konstrukcijskih gramatika.
13.	Gramatička reprezentacija i proces.
14.	Model upotrebe u morfologiji.
15.	Model upotrebe u sintaksi.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa studija po bolonjskom programu

18.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava za ovaj predmet predviđena je obliku predavanja i seminara. Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga. U okviru seminara pripremaju se i prezentiraju odabrani članci iz šire literature. U nastavi se koriste sva dostupna audiovizualna nastavna pomagala.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Rad studentata prati se kontinuirano i dodjeljuju se bodovi za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja: **R. br.** / **Elementi praćenja** / **Broj bodova** / **Učešće u ocjeni (%)** 1. Aktivnost na seminaru — 50 — 50% 2. Polusemestralni pismeni ispit — 25 — 25% 3. Završni pismeni ispit — 25 — 25% Ukupno: 100 — 100% Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Aktivnost na seminaru: sastavljanje naučne ili stručne pisane recenzije odabranog naučnog članka i njezino javno predstavljanje pred studentima; provođenje ograničenih stručnih istraživanja • Polusemestralni pismeni ispit: provjera znanja iz oblasti gradiva koje je obrađeno u prvom dijelu semestra • Završni pismeni ispit: provjera znanja iz oblasti gradiva koje je obrađeno u drugom dijelu semestra
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama (osvojenih 95-100 bodova); b) 9 (B) - natprosječan uspjeh, s ponekom greškom (osvojenih 85-94 boda); c) 8 (C) - prosječan uspjeh, s primjetnim greškama (osvojenih 75-84 boda); d) 7 (D) - općenito dobar uspjeh, ali sa značajnim nedostacima (osvojenih 65-74 boda); e) 6 (E) - zadovoljava minimalne zahtjeve (osvojenih 55-64 boda); f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne zahtjeve (osvojeno manje od 55 bodova).
Literatura	Obavezna: 1. Langacker, R. (2008), *Cognitive Grammar: A Basic Introduction*, Oxford University Press 2. Belaj, B. i G. Tanacković Faletar (2014), *Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika: Knjiga prva: Imenska sintagma i sintaksa padeža*, Zagreb 3. Belaj, B. i G. Tanacković Faletar (2017), *Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika: Knjiga druga: Sintaksa jednostavne rečenice*, Zagreb

	Dodatna 1. Croft. W. i A. D. Cruse (2004), *Cognitive Linguistics.* Cambridge University Press, 2. Langacker, R. (2000), *Grammar and Conceptualization,* Mouton de Gruyter 3. Talmy, L (2000), *Towards a Cognitive Semantics,* Vol I-II, MIT Press 4. Albertazzi, L (ur.) (2000), *Meaning and Cognition,* John Benjamins
Napomene	-----

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Fonetika i fonologija				
Šifra/kod	FIL BHS 122	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2019/2020.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Amela Šehović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 183 E-mail: amela.ami.sehovic@gmail.com Telefon: 033/253-173	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	Elma Durmišević-Cernica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-247	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; praktična nastava 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima će se osvijetliti odnos između bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, ukazati na istovjetnost njihovih struktura da bi se približila literatura koja se daje uz program. Poslije posredovanja ovih činjenica, osvijetlit će se odnos između fonetike i fonologije i jedinica njihove analize – glasa i foneme, artikulacija i klasifikacija glasova, inventar fonema i alofona, distribucija fonema i ograničenja u distribuciji, vidovi ostvarenja fonema kad se naruše zakoni distribucije, tj. alternacije fonema (glasovne promjene). Na koncu će se osvijetliti problematika akcenatskog sistema, jedinice i njihovo bilježenje, njihova distribucija i funkcija u riječi i rečenici.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija jeste da studenti ovladaju znanjima iz fonetike i fonologije standardnih jezika na štokavskoj osnovi: bosanskog, hrvatskog, srpskog i ovladaju teorijskim podacima o akcentu.				
Ishodi učenja	**Znanje**: Studenti će biti upoznati sa razlikama između glasa i foneme te sa svim alternacijama koje se dešavaju u našem jeziku. **Vještine**: Studenti će moći stečena znanja primijeniti na konkretne primjere u nastavnom materijalu.				

	Kompetencije: Student će moći kompetentno obrazložiti razliku između glasa i foneme i sve alternacije u našem jeziku kao i odstupanja od njih u pojedinim primjerima.Ovladavanje studenata znanjima iz fonetike i fonologije standardnih jezika na štokavskoj osnovi: bosanskog, hrvatskog, srpskog i ovladaju teorijskim podacima o akcentu.
Metode izvođenja nastave	Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	**Fonetika i fonologija bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika** Jedinice analize i zadaci svake od disciplina. Povezanost i odvojivost. Glas – fonem – slovo. Proizvodnja glasova. Govorni aparat. Vrste artikulacije. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
2.	**Klasifikacija glasova** Kriteriji klasifikacije glasova. Podjela glasova na klase po artikulacijskim i akustičkim karakteristikama. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
3.	**Inventar fonema i njihova distribucija** Broj fonema. Alofoni. Slog. Struktura i tipovi sloga. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
4.	**Konsonantske grupe ili skupine** Klasifikacije. Moguće kombinacije fonema po klasama. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
5.	**Ograničenja u distribuciji fonema** Realizacija fonema kao posljedica ograničenja u distribuciji – alternacije fonema. Fonološki i morfološki uvjetovane alternacije. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
6.	**Fonološki uvjetovane alternacije** Alternacije zasnovane na različitosti artikulatorno-akustičkih osobina – po zvučnosti i mjestu tvorbe. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
7.	**Fonološki uvjetovane alternacije** Alternacije zasnovane na sličnosti artikulatornih osobina – alternacije suglasnika s nulom Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata

9.	**Morfološki uvjetovane alternacije** Alternacije velara – palatalizacije Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
10.	**Morfološki uvjetovane alternacije** Alternacije suglasnika ispred foneme *j* – jotovanja Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
11.	**Alternacije refleksa glasa jat** Podjela govora na ijekavske, ikavske i ekavske. Sličnosti i razlike u normama bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika u vezi sa refleksom glasa jat. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
12.	**Alternacije fonema *l* i *a*** Alternacija *l* sa *o* (prijelaz *l* u *o*). Alternacija *a* sa nulom (nepostojano *a*). Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
13.	**Akcenatski sistem** Jedinice akcenatskog sistema i njihova obilježja. Distribucija jedinica sistema. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
14.	**Akcenat u akcenatskim cjelinama. Funkcija akcenta.** Vidovi prenošenja akcenta. Kategorije staroštokavskog prenošenja akcenta. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
15.	**Funkcija akcenta** Funkcija akcenta u riječi. Funkcija akcenta u rečenici. Komunikacijski i didaktički pristup usvojenom sadržaju
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prvi parcijalni ispit	30	30
2.	Seminar	10	10
3.	Aktivnost	10	10
4.	Završni ispit (drugi parcijalni: 30 bodova, sastav: 20 bodova)	50	50
5.			
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

-

Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.

Seminar podrazumijeva pripremu neke teme za usmeno izlaganje pred drugim studentima.

Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.

Završni ispit (drugi parcijalni i sastav) studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.

Napomena: /

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;

	d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Barić, E. et al., *Hrvatska gramatika* (dio *Fonetika i fonologija* i dio *Morfonologija*), Zagreb. 2. Jahić, Dž. et al., *Gramatika bosanskog jezika* (dio *Fonetika i fonologija* i dio *Morfonologija*), Zenica. 3. Petrović, D. i Gudurić, S. *Fonologija srpskoga jezika*, Beograd. 4. Simić, S. i Ostojić, B., *Osnovi fonologije srpskohrvatskog jezika* (Dio drugi – *Fonologija srpskohrvatskog jezika*), Nikšić. 5. Stevanović, M., *Savremeni srpskohrvatski jezik* (dio *Fonetika*), Beograd.
	Dodatna 1. Babić, Z., *Kriteriji za izbor razlikovnih obilježja u slavenskim jezicima*, Croatica, 23 i 24. 2. Brozović, D., *O alofonskoj problematici u hrvatskoj ortoepiji* (*fonemi i alofoni u standardnom hrvatskom jeziku*), X, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, sv. 9. 3. Jerković, J., *Glasovna struktura jednosložne reči u srpskohrvatskom jeziku*, Prilozi proučavanju jezika, 1, Novi Sad. 4. Junković, Z., *Prepostavke o fonološkoj vrijednosti samoglasnog r*, Filologija, Zagreb, sv. 8. 5. Škarić, I., *Slovo, glas i fonema j*, XXI, Jezik, Zagreb.
Napomene	/

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL GER 101, ROM 101				
Šifra/kod	GER 101, ROM 10	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2019/2020.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Amela Šehović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 183 E-mail: amela.ami.sehovic@gmail.com Telefon: 033/253-173	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	Elma Durmišević-Cernica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-247	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1;	seminar /;	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična				

	pismenost na oba plana.
Ishodi učenja	**Znanje**: Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te razumijevanje razlika između fonetsko-fonološkog, morfološkog i sintaksičkog nivoa jezičke analize. **Vještine**: Student će stečena znanja moći primijeniti na analizu tekstova u nastavnom procesu, s posebnim akcentom na gramatički nivo analize. **Kompetencije**: Student će moći kompetentno interpretirati sve pojave na fonetsko-fonološkom, morfološkom i sintaksičkom nivou jezičke analize.
Metode izvođenja nastave	Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	**Fonetika i fonologija** Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija. Jezičke promjene (kratki osvrt) – jednačenja, gubljenje suglasnika, promjena *l* u *o*. Alternacije jata.
2.	**Tvorba vokala i konsonanata**
3.	**Morfologija** Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	**Imenice** Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	**Pridjevi** Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	**Glagoli** Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	**Glagoli** Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	**Nepromjenljive vrste riječi**
10.	**Sintaksa**

	Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	**Sintaksa** Sintagma (podjele).
12.	**Sintaksa** Nezavisnosložene rečenice
13.	**Sintaksa** Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	**Sintaksa** Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	**Vezani tekst (diskurs)**
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **18.**	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralni ispit	40	40
2.	Aktivnost	10	10
3.	Završni ispit	50	50
4.			
5.			
	Ukupno: _____bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.

	Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta. Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja. • Napomena: /
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Barić, E., Lončarić, M. i dr. *Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika.* Zagreb: Školska knjiga. 1979. Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: *Gramatika bosanskoga jezika.* Dom štampe: Zenica. 2000.
	Dodatna Silić, J., Pranjković, I. *Gramatika hrvatskoga jezika.* Zagreb: Školska knjiga. 2005.

Napomene	/

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Leksikologija i leksikografija				
Šifra/kod	FIL BHS 328	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Šesti	Ak. godina	2019/2020.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Amela Šehović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 183 E-mail: amela.ami.sehovic Telefon: 033/253-173	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar /;	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na osnovne leksičke pojavnosti. Vježbe, s druge strane, služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se studenti našeg jezika upoznaju sa osnovnim pojmovima leksikologije kao naučne discipline i upotrebnim odlikama leksičke mase, a naročito s leksičkim bogatstvom bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika.				
Ishodi učenja	**Znanje**: Studenti će biti upoznati sa osnovnim pojmovima leksikologije kao naučne discipline i upotrebnim odlikama leksičke mase, a naročito s leksičkim bogatstvom bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika.				

	Vještine: Studenti će moći stečena znanja primijeniti na konkretne tekstove koje će analizirati u sklopu vježbi. **Kompetencije**: Studenti će moći kompetentno govoriti o leksici bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i vršiti poređenja radi utvrđivanja sličnosti i razlika.
Metode izvođenja nastave	Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	**Osnovni pojmovi i određenje leksikologije** Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
2.	**Leksikološke discipline sa visokim stepenom autonomije** Tvorba riječi. Frazeologija. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
3.	**Leksikološke discipline sa visokim stepenom autonomije** Etimologija. Onomastika. Terminologija. Termin i leksema. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
4.	**Opći leksikon i njegov razvoj** Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
5.	**Upotrebne odlike leksičke mase** Upotreba leksike kao psihička, socijalna, ontološka i vremenska činjenica. Odnos sistema i upotrebe. Različite sheme i modeli upotrebnog raslojavanja. Raslojavanje leksike zavisno od konteksta. Standardna i nestandardna leksika. Raslojavanje standardne i nemarkirane leksike. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
6.	**Upotrebne odlike leksičke mase** Teritorijalno markirane lekseme. Funkcionalno markirane lekseme. Raslojavanje leksike nezavisno od konteksta. Leksika obilježena **a.** po spolu **b.** po stavu govornika **c.** po čestoći. Arhaizmi i neologizmi. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
7.	**Upotrebne odlike leksičke mase** Raslojavanje nestandardne leksike. Žargonizmi. Tabu riječi. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	**Upotrebne odlike leksičke mase** Eufemizmi. Emocionalno-ekspresivna leksika. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
10.	**Frazeme bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika** Osnovna jedinica i njene osobine. Problemi definiranja. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
11.	**Frazeme bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika** Podjele frazema po različitim kriterijima Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju

12.	**Frazeme bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika** Poredbene frazeme Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
13.	**Osnovni pojmovi i određenje leksikografije** Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
14.	**Rječnici** Tipovi rječnika. Odnos tipa i karakteristika rječnika. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
15.	**Rječnici** Rječnici srpskohrvatskog jezika. Rječnici bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika – stanje nakon 1992. godine. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prvi parcijalni ispit	30	30
2.	Seminar/referat	10	10
3.	Aktivnost	10	10
4.	Završni ispit (drugi parcijalni: 30 bodova i sastav: 20 bodova)	50	50
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

•

Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.

	Referat podrazumijeva pripremu neke teme za usmeno izlaganje pred drugim studentima. Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta. Završni ispit (drugi parcijalni i sastav) studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja. Napomena: /
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Haverić, Đenita, Amela Šehović (2017) *Riječi perzijskog porijekla ubosanskom jeziku.* Institut za jezik: Sarajevo. 2. Šehović, Amela, Đenita Haverić (2017) *Leksika orijentalnog porijekla u frazemama bosanskog jezika*. Filozofski fakultet: Sarajevo (elektronsko izdanje, dostupno na: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Knjige/.aspx.) 3. Šipka, Danko (1998) *Osnovi leksikologije i srodnih disciplina*. Matica srpska: Novi Sad. 4. Zgusta, Ladislav (1991) *Priručnik leksikografije*. Svjetlost: Sarajevo.
	Dodatna /

Napomene	/

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Leksikologija i leksikografija				
Šifra/kod	FIL BHS 328	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2019/2020.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Amela Šehović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 183 E-mail: amela.ami.sehovic Telefon: 033/253-173	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar /; vježbe /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na osnovne leksičke pojavnosti. Vježbe, s druge strane, služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se studenti našeg jezika upoznaju sa osnovnim pojmovima leksikologije kao naučne discipline i upotrebnim odlikama leksičke mase, a naročito s leksičkim bogatstvom bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika.				
Ishodi učenja	**Znanje**: Studenti će biti upoznati sa osnovnim pojmovima leksikologije kao naučne discipline i upotrebnim odlikama leksičke mase, a naročito s leksičkim bogatstvom bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika.				

	Vještine: Studenti će moći stečena znanja primijeniti na konkretne tekstove koje će analizirati u sklopu vježbi. **Kompetencije**: Studenti će moći kompetentno govoriti o leksici bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i vršiti poređenja radi utvrđivanja sličnosti i razlika.
Metode izvođenja nastave	Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	**Osnovni pojmovi i određenje leksikologije** Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
2.	**Leksikološke discipline sa visokim stepenom autonomije** Tvorba riječi. Frazeologija. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
3.	**Leksikološke discipline sa visokim stepenom autonomije** Etimologija. Onomastika. Terminologija. Termin i leksema. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
4.	**Opći leksikon i njegov razvoj** Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
5.	**Upotrebne odlike leksičke mase** Upotreba leksike kao psihička, socijalna, ontološka i vremenska činjenica. Odnos sistema i upotrebe. Različite sheme i modeli upotrebnog raslojavanja. Raslojavanje leksike zavisno od konteksta. Standardna i nestandardna leksika. Raslojavanje standardne i nemarkirane leksike. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
6.	**Upotrebne odlike leksičke mase** Teritorijalno markirane lekseme. Funkcionalno markirane lekseme. Raslojavanje leksike nezavisno od konteksta. Leksika obilježena **a.** po spolu **b.** po stavu govornika **c.** po čestoći. Arhaizmi i neologizmi. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
7.	**Upotrebne odlike leksičke mase** Raslojavanje nestandardne leksike. Žargonizmi. Tabu riječi. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	**Upotrebne odlike leksičke mase** Eufemizmi. Emocionalno-ekspresivna leksika. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
10.	**Frazeme bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika** Osnovna jedinica i njene osobine. Problemi definiranja. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
11.	**Frazeme bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika** Podjele frazema po različitim kriterijima Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju

12.	**Frazeme bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika** Poredbene frazeme Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
13.	**Osnovni pojmovi i određenje leksikografije** Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
14.	**Rječnici** Tipovi rječnika. Odnos tipa i karakteristika rječnika. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
15.	**Rječnici** Rječnici srpskohrvatskog jezika. Rječnici bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika – stanje nakon 1992. godine. Komunikacijski i didaktički pristupi usvojenom sadržaju
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prvi parcijalni ispit	30	30
2.	Seminar/referat	10	10
3.	Aktivnost	10	10
4.	Završni ispit (drugi parcijalni: 30 bodova i sastav: 20 bodova)	50	50
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

•

Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.

	Referat podrazumijeva pripremu neke teme za usmeno izlaganje pred drugim studentima. Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta. Završni ispit (drugi parcijalni i sastav) studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja. Napomena: /
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Haverić, Đenita, Amela Šehović (2017) *Riječi perzijskog porijekla ubosanskom jeziku.* Institut za jezik: Sarajevo. 2. Šehović, Amela, Đenita Haverić (2017) *Leksika orijentalnog porijekla u frazemama bosanskog jezika.* Filozofski fakultet: Sarajevo (elektronsko izdanje, dostupno na: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Knjige/.aspx.) 3. Šipka, Danko (1998) *Osnovi leksikologije i srodnih disciplina.* Matica srpska: Novi Sad. 4. Zgusta, Ladislav (1991) *Priručnik leksikografije.* Svjetlost: Sarajevo.
	Dodatna /

Napomene	/

Staviti logo Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Analiza diskursa				
Šifra/kod	FIL BHS 582	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	Studijska grupa Književnost naroda BiH i bosanski, hrvatski i srpski jezik 3
Ciklus studija	II	Semestar	IV	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Amela Šehović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 183 E-mail: amela.sehovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-173	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa Književnost naroda BiH predavanja 1; seminar 1; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Odnos diskursa i teksta, odnos verbalnog i neverbalnog. Teorije diskursa. Metode analize. Jedinice analize (iskaz, rečenica, klauza, propozicija, govorni čin, paragraf). Karakteristike govornog diskursa. Razgovorne strategije i implikature. Osobine razgovora u raznim okruženjima (porodici, u obrzovnim ustanovama...) Osobine asimetričnih razgovora (bolnici, sudubanci, univerzitetu...) Osobine razgovora u sredstvima masovne komunikacije				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti dobijau obavijesti o teorijama, metodama i postupcima analize razgovornog jezika u jezičkim jedinicama većim od rečenice.				
Ishodi učenja	**Znanje**: Studenti će dobiti teorijska znanja o diskursu, koja će moći primijeniti na govorni materijal iz različitih okruženja. **Vještine**: Sposobnost analize govornog materijala iz različitih okruženja				

	Kompetencije: Studenti će moći kompetentno govoriti o diskursu i primjenjivati ono što su usvojili u svakodnevnim životnim situacijama. Studenti se osposobljavaju za samostalnu analizu govornog materijala iz različitih okruženja.
Metode izvođenja nastave	Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s programom, literaturom i načinom polaganja ispita.
2.	Diskurs – historija razvoja analize diskursa; definicije; diskurs i tekst; teorije diskursa; metode analize.
3.	Definicije komunikacije. Dijelovi komunikacije. Teorija govornih činova.
4.	Teorija govornih činova.
5.	Konverzaciona teorija Schegloffa.
6.	Osobine govornog diskursa: kohezija, referencijalnost, digresivnost, empatija, razgovorne strategije.
7.	Osobine razgovora u porodici, školi...
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Asimetrični razgovori u institucijama.
10.	Asimetrični razgovori u uslužnim djelatnostima.
11.	Osobine razgovora ostvarenog preko telefona, SMS-poruke.
12.	Osobine razgovora u sredstvima masovne komunikacije.
13.	Osobine razgovora vezane za kulturne, sociolingvističke i pragmatičke parametre.
14.	Politički diskurs.

15.	Pitanje standardizacije razgovornog diskursa.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i seminar. Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo i aktivnost	10	10%
2.	Seminarski rad	30	30%
3.	Parcijalni ispit	30	30%
4.	Završni ispit	30	30%
	Ukupno: _100____bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivno sudjeluje u nastavi; učestvuje u raspravama, pokreće pitanja i nudi rješenja, priprema i pred studentima prezentira referat
- Javno prezentira seminarski rad i daje sopstvene zaključke na zadanu temu
- Rješavanjem deset zadataka (testa) od kojih svaki nosi po tri boda. Pozitivnu ocjenu dobija student koji osvoji najmanje šesnaest bodova
- Na završnom ispitu student mora pokazati da je savladao program elaboracijom određenih tematskih jedinica (postavljenih pitanja)

Napomena:

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. L. Badurina, *Između redaka. Studije o tekstu i diskursu.* Zagreb – Rijeka, Hrvatska sveučilišna naklada, Izdavački centar, Rijeka, 2008. 2. Z. Glovacki-Bernardi, *O tekstu*, Školska knjiga, Zagreb, 1991. 3. S. Savić, *Diskurs analiza*, Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet, Novi Sad, 1993. 4. Dž. Serl, *Govorni činovi*, Nolit, Beograd, 1992. 5. A. Šehović, *Jezik u bosanskohercegovačkim dramama*, Institut za jezik, Sarajevo, 2012.
	Dodatna 1. S. Savić i V. Polovina, *Razgovorni srpskohrvatski jezik*, Filozoski fakultet, Novi Sad, 1989. 2. D. Hajmz, *Etnografija komunikacije*, BIGZ, Beograd, 1980. 3. M. Velčić, *Uvod u lingvistiku teksta*, Školska knjiga, Zagreb, 1987.
Napomene	Studenti su dužni pročitati i druga djela, naročito radove iz novijih stručnih časopisa. Studentima će se za izradu referata i seminarskih radova ponuditi odgovarajuća literatura, saobrazna temi koja se obrađuje.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Staroslavenski jezik				
Šifra/kod	FIL BHS 141	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	prvi	Semestar	drugi	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Nakaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 180 E-mail: lejla.nakas@ff.unsa.ba Telefon:033253100	Termin konsultacija	utorak 11-13	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar ; vježbe 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Gramatika staroslavenskog jezika. Prvi književni jezik Slavena: jezik najstarijih spomenika pismenosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Student se upoznaje sa strukturom staroslavenskog jezika, pismom, fonološkim sastavom i gramatičkim paradigmama.				
Ishodi učenja	Student stječe znanja neophodna za čitanje, interpretaciju i jezičku analizu najstarijih tekstova. Sadržaj predmeta priprema studente za uspješno svladavanje gradiva u nastavku studija, na predmetu Historija književnog jezika I.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	**Staroslavenski jezik kao prvi slavenski književni jezik** - moravsko-panonska misija, najstariji sačuvani spomenici, rad Konstantinovih i Metodijevih učenika, ohridska i preslavska škola,

	- struktura staroslavenskog jezika kao osnova za potpunije razumijevanje historijske gramatike, poredbene gramatike slavenskih jezika i historije literarnog jezika.
2.	**Upoznavanje sa staroslavenskom azbukom** Pravila čitanja slova ѣ. Pravila čitanja slova є. **Izgovor staroslavenskih fonema** ѧ, ѫ, ъ, ь, ы **Staroslavenski ortografski uzusi** **Transkripcija i transliteracija** Prepisivanje staroslavenskog teksta pomoću internacionalnih fonetskih simbola. Prepisivanje staroslavenskog teksta principom zamjene 'slovo za slovo'.
3.	**Staroslavenski vokalski sistem** Mjesto poluglasa u vokalskom sistemu stsl. jezika. Položaj /y/ u vokalskom sistemu stsl. jezika. Odnos /ě/ : /a/ **Promjene poluglasa u staroslavenskom jeziku** Gubljenje poluglasa u slaboj poziciji. Vokalizacija poluglasa u jakoj poziciji.
4.	**Konsonantski sistem staroslavenskog jezika** porijeklo svih palatala staroslavenskog jezika, a posebno r', s' grčki suglasnici u staroslavenskom jeziku
5.	**Deklinacija imenica I** Deklinacije palatalnih i nepalatalnih osnova – glavne imeničke deklinacije. Kategorija duala.
6.	**Glagolski oblici I** Leskinove glagolske vrste. Atematski glagoli. Prezent glagola I i IV vrste
7.	**Deklinacija pridjeva I** Deklinacija pridjeva neodređenog vida. **Zamjenička deklinacija I** Lične zamjenice.
8.	Trimestralna provjera znanja studenata
9.	**Zamjenička deklinacija II** Palatalna i nepalatalna zamjenička deklinacija. Zamjenica vьsь.
10.	**Deklinacija pridjeva II** Deklinacija pridjeva određenog vida – pridjevsko-zamjenička deklinacija. Tvorba komparativa.
11.	**Deklinacija imenica II** Deklinacija imenica: konsonantske osnove sva tri roda. Deklinacija i-osnova m.r. i ž.r. Deklinacija u-osnova m.r.
12.	**Glagolski oblici II** Leskinove glagolske vrste. Tematski glagoli. Prezent II i III vrste. Imperativ. Načini izražavanja futurskog značenja u stsl. jeziku.

13.	**Glagolski oblici III** Sigmatski aorist. Asigmatski aorist. Imperfekt.
14.	**Participi i participske konstrukcije I** Ptz.praes.akt., ptz.praet.akt., ptz.praes.pass., ptz.praet.pass.
15.	**Participi i participske konstrukcije II** Apsolutni dativ.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	trimestralni test	30	
2.	seminarski rad		
3.	aktivnost	20	
4.	završni ispit	50	
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Trimestralni ispit je pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru.
- Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi.
- Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit polažu na završnom ispitu dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom ako žele poboljšati postignuti rezultat iz tog dijela ispita.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;

	b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Svetozar Nikolić, Staroslavenski jezik I: Pravopis, glasovi i oblici (više izdanja 1986, 1995...) Svetozar Nikolić, Staroslavenski jezik II: Primeri sa rečnikom (više izdanja 1986, 1995...)
	Dodatna Stjepan Damjanović *Slovo iskona*: Staroslavenska / *starohrvatska čitanka* (više izdanja 2002, 2006...) Horace G. Lunt *Old Church Slavonic Grammar*, Mouton de Gruyter, Berlin – New York, 2001. Nicolina Trunte *Kirchenslavisch in 14 Lektionen*, Harrassowitz Verlag · Wiesbaden, 2018.
Napomene	Koristan link sa sistematičnim pregledom gramatike staroslavenskog jezika: https://lrc.la.utexas.edu/eieol_toc/ocsol

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija književnog jezika II				
Šifra/kod	FILBHS445	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	prvi	Semestar	peti	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Lejla Nakaš, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 180 E-mail: lejla.nakas@ff.unsa.ba Telefon:033253100	Termin konsultacija	utorak 11-13	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 ; seminar 1 ; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje s književnojezičkim tokovima, s književnojezičkim manirima i koinama od 16. stoljeća do kraja austrougarskog razdoblja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Student će se upoznati s jezičkim i stilskim vrijednostima starih tekstova, s prvim primjerima literarne norme, sa standardizacijskim procesima u vrijeme ilirskoga pokreta i s prvim normativnim priručnicima.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanih predavanja i napravljenih vježbi studenti će biti sposobni za filološku analizu i interpretaciju starih tekstova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Pisani jezik od kraja XV do druge polovine XIX vijeka (osmansko doba) - orijentalni utjecaj: prestižna književna koine i njen utjecaj na izraz na narodnom jeziku – alhamijado izraz - pisma Isa bin Ishak-bega, Sinan-bega Borovnića, Skender-paše – nastavak srednjovjekovne tradicije u diplomatskom jeziku, kontinuitet te tradicije u krajiškim pismima - stećak Ahmeta i Hasana, stećak Mahmuta Brankovića – nastavak tradicije natpisa u kamenu
2.	Portina slavenska kancelarija. Četverojezični rječnik arapsko-perzijsko-grčko-slavenski. Hrvatsko-bosanska ćirilična korespondencija 16-18. stoljeća. - osnovne odlike grafije krajiških pisama

	- tri tipa hibridnog jezika krajiških pisama - morfološke crte – utjecaj jezika primaoca na jezik pošiljaoca - leksika i tvorba riječi - *ars dictaminis*
3.	Stvaralaštvo na orijentalnim jezicima - tarih - sufijska simbolika u mističkoj poeziji - riječi bosanskog porijekla u Bašeskijinom ljetopisu na turskom jeziku
4.	Jezik i grafija alhamijado-tekstova - grafijski sistem arapskoga jezika prilagođen bosanskom jeziku - ikavski manir alhamijado poezije - utjecaj narodne poezije na alhamijado izraz - Muhamed Hevaji Uskufi, Hadži Jusuf Livnjak, Hasan Kaimija, Abdulvehab Ilhami, Abdurahman Sirri.
5.	Uskufijin *Rječnik* iz 1631. godine - tursko-bosanski rječnik - rasprava o ikavskom refleksu u Uskufijinom jeziku
6.	Usmena lirika - utjecaj bh. govora na jezički izraz sevdalinke (fonetski i morfološki plan) - jezička variranja istih sevdalinki u različitim zbirkama
7.	Jezičke odlike balada Razlike između Fortisovog zapisa i Vukovog redigovanog prijepisa Hasanaginice
8.	Trimestralni test
9.	Jezik u djelu Matije Divkovića Jezik dubrovačke književnosti
10.	Odnos Vuka i iliraca prema bh. jezičkom naslijeđu - leksikografska i povijesna djelia 17. i 18. st. i Gajevo poznavanje tih knjiga (Bosna i njen jezik u Gajevim proglasima i u Danici ilirskoj) - hercegovačka jezička tradicija i narodna poezija iz Bosne u Maloj prostonarodnoj slaveno-serbskoj pjesnarici - hercegovački govor kao uzor jezičke pravilnosti - reforma azbuke i pravopisa
11.	Pisani jezik u drugoj polovini XIX i početkom XX vijeka (austrougarski period) - zaokret u književnojezičkom izrazu i obnova bosanskoga jezika (napuštanje izraza na orijentalnim jezicima) - priliv internacionalne leksike, pojava kontaktnih sinonima - pitanje purizma, Šulekovi rječnici
12.	Jezik Safvet-bega Bašagića - obnova bosanskoga jezika u Bašagićevim esejima (na tvorbenom i leksičkom planu)
13.	Jezik bosanskohercegovačke periodike austrougarskog razdoblja. Bosanski prijatelj, Bosanska vila, Nada, Behar, Biser, Zora
14.	Jezik u pjesničkom djelu Muse Ćazima Ćatića Jezik u pjesničkom djelu Silvija Strahimira Kranjčevića
15.	Leksika u književnoj kritici: Bašagić, Ćatić
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	frontalni, individualni, grupni i rad u parovima; metoda izlaganja, razgovora (diskusije), rada na tekstu
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	trimestralni test	30	
2.	seminarski rad	10	
3.	aktivnost	10	
4.	završni ispit	50	
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Trimestralni ispit je pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru.
- Seminarski rad oblik je pismene provjere stečenih znanja. Zadatak obuhvaća filološku analizu teksta do 5000 znkova.
- Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi.
- Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit polažu na završnom ispitu dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom ako žele poboljšati postignuti rezultat iz tog dijela ispita.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* *Jezik u Bosni i Hercegovini*, Institut za jezik u Sarajevu i Institut za istočnoevropske i orijentalne studije, Oslo, 2005. Vojislav Bogićević, *Pismenost u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo, 1975. Hrestomatija iz historije književnoga jezika II, prir. L. Nakaš

	Dodatna 1. Josip Vončina, *Jezična baština*, 1988. 2. Alen Kalajdžija, *Predstandardni idiom bosanske alhamijado literature*, Institut za jezik u Sarajevu, 2019. 3. Darija Gabrić-Bagarić, *Fra Matije Divkovića Nauk krstjanski* 1611. U: Matija Divković: "Nauk krstjanski za narod slovinski" i "Sto čudesa aliti zlamenja blažene i slavne Bogorodice, Divice Marije". Uvodna studija, rječnik i tumač imena Nauka krstjanskoga Darija Gabrić-Bagarić. Transkripcija Nauka krstjanskoga: Darija Gabrić-Bagarić, Dolores Grmača i Maja Banožić. Uvodna studija, transkripcija, rječnik i tumač imena Sto čudesa Marijana Horvat. Sarajevo: Kulturnopovijesni institut Bosne Srebrene, 2013, str. 7–80. 4. Radoslav Medenica, *Erlangenski rukopis: zbornik starih srpskohrvatskih narodnih pesama*, 1987. https://erlagenskirukopis.wordpress.com/ 5. Miloš Okuka – Ljiljana Stančić, *Književni jezik u BiH od Vuka do kraja austrugarske vladavine*, München, 1991. 6. Muhsin Rizvić, *Između Vuka i Gaja*, Oslobođenje, Sarajevo 1989. (Biblioteka Sinteza) 7. Hatidža Dizdarević, Fenomen Erlangenski rukopis 1, Izraz, juli-decembar 2007, str. 172-181; Fenomen Erlangenski rukopis 2, Izraz, april-juni 2008, str. 186-200. 8. Herta Kuna, Jezik *Bosanskog prijatelja*, prvog bosanskohercegovačkog časopisa, Svjetlost, 1983. 9. Herta Kuna, *Jezik štampe u Bosni i Hercegovini do 1918. godine*, Radovi VIII, Institut za jezik u Sarajevu, 1981.
Napomene	Za izradu seminarskih radova studentima će se ponuditi dodatna literartura i izvori. http://ubsm.bg.ac.rs/cirilica/zbirka/novina/zora-1896-1901 http://monumentaserbica.branatomic.com/erl/spisak.php

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Jezik sevdalinke				
Šifra/kod	FIL BHS 591	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2
Ciklus studija	prvi	Semestar	šesti	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Nakaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 180 E-mail: lejla.nakas@ff.unsa.ba Telefon: 033253100	Termin konsultacija	utorak 11-13	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1;	seminar 1;	vježbe 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sevdalinka predstavlja osoben vid usmenoga stvaralaštva i u njoj se, s književnohistorijskog aspekta, odražavaju procesi koji i inače odlikuju razvojnu liniju bosanskoga književnog jezika. Njeni jezički izvori i jezička slojevitost tema su posebnih filoloških analiza podobnih za interpretacije u okviru izbornoga predmeta. Jezička variranja u ovom žanru usmenog stvaralaštva ne govore samo o tradicijskom prenošenju te pjesme nego i o načinu njenoga jezičkog oblikovanja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Zanimanja za sevdalinke u okviru izbornog predmeta usmjeravaju se na odjeke ovog stvaralaštva u pisanoj književnosti te na evidentnost pojave da je izraz sevdalinke u standardizacijskim tokovima bosanskoga jezika sudjelovao kao mjerilo estetske dotjeranosti, metaforičnosti i književnojezičke prefinjenosti.				
Ishodi učenja	Studenti će biti osposobljeni da na primjerima tekstova dođu do korektnih interpretacija jezičkopoetskog sadržaja. Uvid u dijahronijsku dimenziju omogućit će jasnije sagledavanje leksičko-semantičkih odnosa u poetskom diskursu.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Leksički slojevi karakteristični za liriku
2.	Lekseme koje označavaju ambijent
3.	O simbolici „jezika cvijeća“ u lirici
4.	Motiv slavuja u sevdalinkama i u lirici Bašagića, Ćatića i Đikića
5.	Formalnojezički elementi koji ukazuju na prežitak napjeva balade u pojedinim sevdalinkama, dramski elementi
6.	Melodijski apsekti leksike u sevdalinkama
7.	Orijentalizmi u sevdalinkama
8.	Trimestralna provjera znanja studenata
9.	Kategorija vremena u sevdalinkama
10.	Vokativ u sevdalinci Uloga uzvika u lirskoj pjesmi
11.	Lirske usmene poetske formule
12.	Specifične sintaksičke konstrukcije uvjetovane melodijskom strukturom pjesme
13.	Antroponimi i toponimi u sevdalinkama
14.	Usporedba jezičkih odlika u varijantama iste pjesme
15.	Analiza sredstava jezičkog izraza sevdalinke u odnosu na romansu
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>frontalni, individualni, grupni i rad u parovima; metoda izlaganja, razgovora (diskusije), rada na tekstu</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>seminarski rad</td><td>30</td><td></td></tr>
<tr><td>2.</td><td>aktivnost</td><td>20</td><td></td></tr>
<tr><td>3.</td><td>završni ispit</td><td>50</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Seminarski rad oblik je pismene provjere znanja. Zadatak obuhvaća analizu teksta i interpretaciju do 5000 znkova.
• Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. podnošenje pisanih referata.
• Na završnom ispitu ocjenjuje se gradivo iz cijeloga semestra.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>1. Kuba, L., Narodne pjesme i napjevi iz Bosne i Hercegovine, Svjetlost, Sarajevo, 1984.
2. Dizdar, H., Sevdalinke. Izbor iz bosansko-hercegovačke narodne lirike, Sarajevo, 1944.
3. Krnjević Dizdarević, H., Živi palimpsesti ili o usmenoj poeziji, Beograd 1980.

1. Behar: časopis za kulturu i društvena pitanja br. 103, 2011. http://www.kdbhpreporod.hr/arhiv/Behar-103.pdf
2. Frazer, James George, Zlatna grana: proučavanje magije i religije, prev. Živojin V. Simić, Beograd: “Ivanišević”, 2003.
3. Dizdar, Mak, Gdje je ona čudnovata djevojka koja se je suncem povezala a mjesecom opasala?, Život, IX, 6, 447-456, Sarajevo 1960.</td></tr>
<tr><td>Napomene</td><td>Za seminarski rad bit će ponuđena šira literatura.</td></tr>
</table>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik / Odsjek za književnosti naroda BiH				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Jezička kultura				
Šifra/kod	FIL BHS 124	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6 / 5
Ciklus studija	prvi	Semestar	drugi	Ak. godina	2019/2020.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Bernisa Puriš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 bernisapuris4@gmail.com bernisa.puris@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 171	Termin konsultacija	utorak 14–16 četvrtak 17–20	
Saradnik	Ime i prezime	Elma Durmišević-Cernica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 171	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2; praktična nastava 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U uvodnom dijelu kolegija ukazuje se na značaj jezičke kulture kao dijela kulture društvenoga ponašanja; definira se sistem njenih sastavnica, pojmova i postupaka te ukazuje na povezanost teorije jezičke kulture sa sociolingvistikom, pragmalingvistikom i stilistikom. Drugi dio kolegija usmjeren je na kulturu pisane komunikacije, u okviru kojega se obrazlažu opći uvjeti za dobru pismenost i razrađuju procesi pisanja teksta, posebno akademskih i poslovnih tekstnih vrsta. Treći dio kolegija odnosi se na kulturu usmene komunikacije, izdvajaju se i tumače različiti usmeni žanrovi, razrađuju pozitivna i negativna svojstva komunikacije, objašnjavaju estetska, tonska i stilistička obilježja govora, demonstriraju interpretativni i kreativni diskursi te ukazuje na značaj kulture slušanja i neverbalne komunikacije kao elemenata jezičke kulture. ***Praktična nastava i vježbe***: Proces pisanja teksta. Priprema za pisanje (invencija). Globalna struktura i odlomci teksta (dispozicija). Jezik i stil teksta (elokucija): jezička normativnost, struktura rečenice i leksika, glagolsko vrijeme i oblici, oblici figurativnosti. Citiranje i citati u akademskim radovima (memorija). Pisane poruke: pozivnica, čestitka, zahvala, isprika, izjava saučešća, žalba/prigovor, molba. Pismo: poslovno i privatno. Govorna situacija, govorne uloge, govornički stilovi. Priprema i organizacija govorne poruke. Modalni izrazi. Logika u govoru. Argumentacija. Objašnjenje. Afektivno u govoru. Retoričke figure. Neverbalni signali. Tonske odlike govora. Artikulacija i dikcija. Slušanje govora (kontekstualno, distancirano, analitičko, regulacijsko, senzibilno). Interpretativni i kreativni diskursi (recitiranje, pripovijedanje, izražajno čitanje, brzo čitanje, prepričavanje). Komuniciranje na javnom skupu. Jezički bonton – konvencionalna frazeologija (govorna etikecija).				
Cilj kolegija/	Ciljevi predmeta su: upoznati studente s bihevioralnim pristupom u proučavanju				

nastavnog predmeta	suodnosa kultura–jezička kultura, s teorijom jezičke kulture i njenom povezanošću sa srodnim lingvističkim disciplinama; razjasniti njene temeljne sastavnice; osposobiti studente za normativnu pismenu i usmenu upotrebu jezika; osposobiti ih za komunikacijski kompetentno podučavanje drugih kultiviranoj – normativnoj i prikladnoj – upotrebi jezika u pisanoj i usmenoj komunikaciji; razviti njihov kritički odnos prema stanju jezičke kulture u praksi.
Ishodi učenja	**Znanje**: Studenti će steći teorijska znanja o temeljnim pojmovima i principima jezičke kulture te zakonomjernosti njihova funkcioniranja u pisanoj i usmenoj komunikaciji, steći će znanja o praktičnoj primjeni elemenata jezičke kulture u svakodnevnoj vlastitoj pisanoj i usmenoj komunikaciji, moći će razumjeti značaj jezičke kulture kao discipline usmjerene na podučavanje drugih kultiviranoj upotrebi jezika. **Vještine**: Studenti će biti osposobljeni da definiraju, opišu i objasne temeljne teorijske principe i pojmove jezičke kulture (jezičke norme, jezički bonton, sociolingvističku, pragmatičku i stilističku kompetenciju), da praktično primjenjuju teorijske principe jezičke kulture, tj. da kompetentno vrše izbor jezičkih sredstava, organiziraju ih i prilagođavaju određenim oblicima pisane i usmene komunikacije, da razvijaju kritički odnos prema stanju jezičke kulture u praksi i procijene značaj ciljane brige za kultiviranjem jezika u upotrebi; steći će komunikacijske vještine neophodne svakom budućem nastavniku u njegovu radu na podizanju nivoa jezičke kulture učenika. **Kompetencije**: Studenti će moći primijeniti stečena znanja i vještine u tumačenju, izgradnji i usavršavanju jezičke kulture kao kulture pismenog i usmenog izražavanja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 1. 3.	Kultura – jezička kultura. Jezička kultura i njen značaj. *Kultura u jeziku.* Odraz lokalne, urbane i internacionalne kulture u jeziku. *Jezik u kulturi i društvu.* Jezička kultura kao dio kulture društvenoga ponašanja.
2. 8. 3.	Sastavnice jezičke kulture: 1) *jezička norma* – kultura govora (pravogovor), kultura pisanja (pravopisna, gramatička, leksička, tekstovna pravilnost); 2) *jezički bonton* – poštivanje i uvažavanje sagovornika, konvencionalna frazeologija, govorna etikecija, kultura slušanja; 3) *sociolingvistička, pragmalingvistička, stilistička kompetencija*
3. 15. 3.	Govorni izraz, pisani izraz i elektronička komunikacija.
4. 22. 3.	*Kultura pisane komunikacije.* Opći uvjeti za dobru pismenost. Pisane tekstne vrste.
5. 29. 3.	Vještina akademskog pisanja. Vrste znanstvene proze. Retorika znanosti i akademsko pismo.
6. 5. 4.	Strategije i tehnike akademskog pisanja.
7. 12. 4.	Poslovno pismeno komuniciranje. Pisane poruke: pozivnica, čestitka, zahvala, isprika, izjava saučešća i sl.
8. 19. 4.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 26. 4.	*Kultura verbalne komunikacije.* Retorički i pragmatički principi komunikacije. Govorni događaj. Govorna situacija. Govorne uloge. Govorni čin.

10. 3. 5.	Govorni žanrovi. Priprema i prezentacija govora. Govornički stilovi.
11. 10. 5.	Estetske osobine govora. Tonske odlike govora. Glas. Impostacija. Artikulacija. Dikcija. Modulacija. Retoričke figure.
12. 17. 5.	Interpretativni i kreativni diskursi.
13. 24. 5.	Komunikacija na javnom skupu.
14. 31. 5.	Jezički bonton (konvencionalna frazeologija / govorna etikecija). Jezička agresija. Jezički snobizam.
15. 7. 6.	Kultura slušanja. Neverbalna komunikacija.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **18.**	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	- usmeno izlaganje - diskusija - rad na tekstu - demonstracija
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	aktivnost	10	10%
2.	seminarski rad	30	30%
3.	polusemestralna provjera znanja	30	30%
4.	završni ispit	30	30%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* 1. Bellenger, L. (1992) *Umijeće komuniciranja.* Sarajevo: Svjetlost. 2. Bugarski, R. (2005) *Jezik i kultura*. Beograd: Biblioteka XX vek. Bugarski, R. (1997) „Kultura u jeziku i jezička kultura", „Lingvistika i jezička kultura", u: *Jezik u kontekstu*, Beograd: Čigoja štampa – XX vek. Bugarski, R. (1996) „Narodna lingvistika", „Jezička kultura", u: *Jezik u društvu*, Beograd: Čigoja štampa / XX vek. Bugarski, R. (2009) „Teorijske osnove urbane dijalektologije", u: *Evropa u jeziku*, Beograd: XX vek. Str. 77. 3. Čengić, M. (2005) *Vještina pisanja.* Sarajevo: DES. 4. Oraić-Tolić, D. (2011) *Akademsko pismo*. Zagreb: Naklada Ljevak; **ili:** Dizdar, S. (2015) *Oblici i umijeća akademskog pisanja.* Sarajevo: University Press 5. Radovanović, M. (1986) *Sociolingvistika*. Novi Sad: Književna zajednica Novog Sada – Dnevnik Novi Sad. 6. Rot, N. (1982) *Znakovi i značenja: Verbalna i neverbalna komunikacija.* Beograd: Nolit. 7. Šipka, M. (2006) *Kultura govora.* Sarajevo: Institut za jezik. 8. Škarić, I. (2008) *Temeljci suvremenoga govorništva*. Zagreb: Školska knjiga.
	Dodatna 1. Jespersen, O. (1970) *Čovječanstvo, narod i pojedinac sa lingvističkog stanovišta.* Sarajevo: Zavod za izdavanje udžbenika. Str. 108–128. 2. Katičić, R. (1992) „O purizmu", „Jezička kultura", u: *Novi jezikoslovni ogledi*, Zagreb: Školska knjiga. 3. Klikovac, D. (2008) *Jezik i moć.* Beograd: XX vek. 4. Kvintilijan, M. F. (1985) *Obrazovanje govornika*. Sarajevo: Veselin Masleša. 5. Lurija, A. (2000) „Osnovni oblici govornog iskaza. Usmeni (dijaloški i monološki) i pisani govor", u: *Jezik i svest*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Nušić, B. (2015) *Retorika: nauka o besedništvu* (prir. N. Vojvodić). Sremski Karlovci: Kairos. 7. Nikolić, M. (2010) *Teorija jezičke kulture*. Beograd: Institut za srpski jezik. 8. Ožanić, M. (2001) *Poslovna pisma*. Zagreb: Tehnološki park. 9. Peti-Stantić, A. – Stanojević, M. M. – Antunović, G. (ur.) (2014) *Standardni jezici i sociolekti u 21. stoljeću*. Zagreb: Srednja Europa – HDPL. 10. Škiljan, D. (1978) Jezik i govor u procesu komunikacije. U: *Govor realnosti i realnost jezika.* Zagreb: Školska knjiga. 11. Težak, S. (1974) *Govorne vježbe*. Zagreb: Pedagoško-književni zbor 12. Vasić, S. (1980) *Veština govorenja.* Beograd: BIGZ. 13. Vuković, P. (2015) *Jezična kultura*: *program i naslijeđe Praške škole*. Zagreb: Srednja Europa. 14. Vuletić, B. (1980) *Gramatika govora*. Zagreb: GZH.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik / Odsjek za književnosti naroda BiH</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Lingvistička stilistika II</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FILBHS 430</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>obavezni</td><td>ECTS</td><td>5 / 4</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>II</td><td>Semestar</td><td>drugi / četvrti</td><td>Ak. godina</td><td>2019/20.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">nema</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">bosanski</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Bernisa Puriš</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 179
bernisa.puris@ff.unsa.ba
bernisapuris4@gmail.com
Telefon: 033 253 171</td><td>Termin konsultacija</td><td>utorak 14–16
četvrtak 17–20</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">nema</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">-</td><td>Termin konsultacija</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">predavanja 2; seminar 1; vježbe 1</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">U okviru predmeta Lingvistička stilistika II pručavaju se stilističke jedinice na svim jezičkim nivoima: fonostilemi, grafostilemi, morfostilemi, semantostilemi, leksikostilemi, sintaksostilemi i tekstostilemi.</td></tr>
<tr><td>Cilj kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Prepoznavanje, analiza i interpretacija stilema i stilističkih postupaka na pojedinim jezičkim nivoima u različitim vrstama tekstova.</td></tr>
<tr><td>Ishodi učenja</td><td colspan="5">Studenti će biti osposobljeni za lingvostilističku analizu/interpretaciju različitih tekstnih vrsta. Stečena znanja studenti će moći primjenjivati u vlastitoj jezičkoj praksi, kao i kompetentno podučavati druge lingvostilističkim znanjima i vještinama.</td></tr>
</table>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Program. Literatura.
2.	**Fonostilistika**. Ekspresivna i impresivna vrijednost glasova. Eufonija. Slikanje glasovim.
3.	Fonometaplazme. Figure dikcije.
4.	**Grafostilistika**. Ludička i simbolička funkcija grafostilema.
5.	**Morfostilistika**. Stilska funkcija vrsta riječi i gramatičkih kategorija.
6.	Fleksijske gramatičke metafore. Kategorijalne gramatičke metafore. Sistemske gramatičke metafore.
7.	Stilistička funkcija derivacionih morfostilema.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	**Semantostilistika**. Odnos značenja riječi i njene izražajnosti. Stilistička upotreba sinonima i antonima; polisemija; homonimija i paronimija.
10.	Tropi.
11.	**Leksikostilistika.** Stilistička vrijednost leksike s ograničenom sferom upotrebe.
12.	**Sintaksostilistika**. Red riječi u rečenici.
13.	Ekspresivna sintaksa.
14.	Figure konstrukcije.
15.	**Stilistika teksta**. Jake pozicije teksta. Figure diskursa.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>- usmeno izlaganje
- diskusija
- rad na tekstu</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>aktivnost</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>seminarski rad</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>polusemestralna provjera znanja</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>završni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:
a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Literatura</td><td>Obavezna
Antoš, A. (1974) Osnove lingvističke stilistike. Zagreb: Školska knjiga.
Bagić, K. (2012) Rječnik stilskih figura. Zagreb: Školska knjiga.
Kovačević, Miloš (1991/2000) Gramatika i stilistika stilskih figura. Sarajevo: Književna zajednica Drugari / Kragujevac: Kantakuzin.
Ćorac, M. (1982) Metaforski lingvostilemi. Beograd: PFZ
Katnić-Bakaršić, M. (2007) Stilistika. Sarajevo: Ljiljan.
Vuković, N. (2000) Putevi stilističke ideje. Podgorica – Nikšić: Jasen.</td></tr>
<tr><td>Dodatna
Hadžiefendić-Parić, R. (2016) Lingvostilistički zapisi. Zagreb: KDBH „Preporod“.
Katnić-Bakaršić, M. (2006) Stilističke skice. Sarajevo: Connectum.
Muratagić-Tuna, H. (2005) Lingvostilističke interpretacije. Podgorica: Almanah.
Puriš, B. (2015) Žamor večernjaka u košćelama: Lingvostilistikom kroz „Grozdanin kikot“. Sarajevo: Institut za jezik.</td></tr>
<tr><td>Napomene</td><td>Studenti su dužni pročitati i druga djela, naročito radove iz novijih stručnih časopisa. Za izradu referata i seminarskih radova studentima će biti ponuđena i druga odgovarajuća literatura, saobrazna temi koja se obrađuje. Seminarski rad je pismeni i obavezno se izlaže i brani javno na časovima seminara.</td></tr>
</table>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

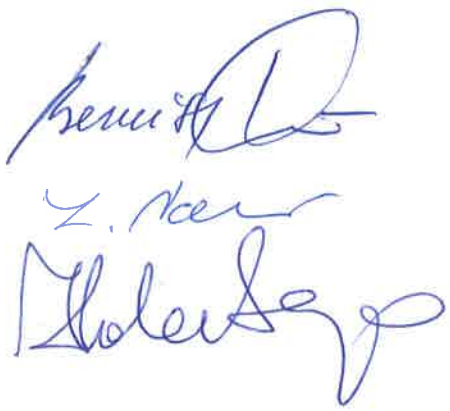
Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik / Odsjek za književnosti naroda BiH				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP: Funkcionalna stilistika				
Šifra/kod	FIL BHS 468	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2
Ciklus studija	drugi	Semestar	drugi / četvrti	Ak. godina	2019/2020.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Bernisa Puriš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 bernisa.puris@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 171	Termin konsultacija	utorak 14–16 četvrtak 17–20	
Saradnik	Ime i prezime	nema			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 1; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija najprije se ukazuje na utemeljenje i razvoj funkcionalne stilistike, zatim na njen položaj u ukupnosti stilističkih pravaca i metoda, tumači se funkcionalnostilistički terminološki instrumentarij, a potom se sadržaj kolegija usmjerava na njegov težišni dio – tumačenje i razradu osnovnih obilježja funkcionalnih stilova, podstilova i žanrova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi kolegija su: - upoznavanje s teorijsko-terminološkim pitanjima i razvojnim procesima funkcinalne stilistike, - upoznavanje s općim karateristikama funkcionalnih stilova, njihovih podstilova i žanrova, - prepoznavanje, analiza i interpretacija stilema u različitim funkcionalnim stilovima, - razvijanje funkcionalnostilističke kompetencije.				
Ishodi učenja	**Znanje**: Studenti će steći teorijsko-terminološka znanja iz područja funkcionalne stilistike te znanja o glavnim obilježjima funkcionalnih stilova, podstilova i njihovih žanrova. **Vještine**: Studenti će biti osposobljeni za propoznavanje, analizu i interpretaciju stilema u žanrovima različitih funkcionalnih stilova. **Kompetencije**: Studenti će moći kompetentno podučavati druge usvajanju, razvijanju, usavršavanju i njegovanju funkcionalnostilističkih kompetencija.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Program i literatura.
2.	**Funkcionalna stilistika** – začeci i utemeljenje.
3.	Funkcionalna stilistika i drugi stilistički pravci – diskursna stilistika, pragmastilistika, stilistika teksta.
4.	**Funkcionalni stil.** Jezičke funkcije i funkcionalni stil.
5.	Dometi i granice klasifikacije funkcionalnih stilova. Pojmovi podstil i žanr. Problem podstilova, međustilova i prijelaznih žanrova.
6.	Stil i informacija. Vezani tekst (diskurs) kao osnovna jedinica funkcionalne stilistike.
7.	Stilistička kompetencija pojedinca i sposobnost prepoznavanja stilema u tekstu.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	*Književnoumjetnički funkcionalni stil.* Opće karakteristike. Jezičke funkcije KFS. Analiza i interpretacija poetskog teksta.
10.	Analiza i interpretacija proznog teksta.
11.	Analiza i interpretacija dramskog teksta.
12.	*Publicistički funkcionalni stil.* Opće karakteristike. Jezičke funkcije PFS. Podstilovi i žanrovi. Analiza i interpretacija publicističkih tekstova.
13.	*Naučni funkcionalni stil.* Opće karakteristike. Jezičke funkcije NFS. Podstilovi i žanrovi. Analiza i interpretacija naučnih tekstova.
14.	*Administrativni funkcionalni stil.* Opće karakteristike. Jezičke funkcije AFS. Podstilovi i žanrovi. Analiza i interpretacija administrativno-pravnih tekstova.
15.	*Razgovorni funkcionalni stil.* Opće karakteristike. Analiza konverzacije.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>- usmeno izlaganje
- diskusija
- rad na tekstu</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>aktivnost</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>seminarski rad</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>polusemestralna provjera znanja</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>završni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:
a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna
1. Kovačević, Marina – Badurina, Lada (2001) Raslojavanje jezične stvarnosti, Rijeka: Izdavački centar Rijeka.
2. Silić, Josip (2006) .Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika, Zagreb: Disput.
3. Tošović, Branko (2002) Funkcionalni stilovi, Graz: Institut für Slawistik.

Dodatna
1. Bahtin, Mihail (1980) “Problem govornih žanrova”. Radio Beograd – Treći program. IV/47. Str. 233–270.
2. Wales, Katie (2001) A dictionari of Stylistics, London: Longman.</td></tr>
<tr><td>Napomene</td><td>Studenti su dužni pročitati i druga djela, naročito radove iz novijih stručnih časopisa. Za izradu referata i seminarskih radova studentima će biti ponuđena i druga odgovarajuća literatura, saobrazna temi koja se obrađuje.</td></tr>
</table>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	**Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II**				
Šifra / kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Ponedjeljak 9–12 Utorak 10–12	
Saradnica	Ime i prezime	As. Azra Ahmetspahić-Peljto			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	Na predavanjima će se govoriti o leksičko-semantičkim i morfološkim karakteristikama imenica, zamjenica, pridjeva i brojeva. Zatim, kategorijalnim obilježjima glagola, glagolskim vrstama, građenju glagolskih oblika i pasivu te nepromjenljivim riječima. Obratit će se pažnja i na leksički nivo, tipove rječnika, semantičke odnose među riječima, bogaćenje leksičkog fonda, opću i posebnu leksiku. U okvirima ovog kolegija govorit će se o sintaksi, sintaksičkim jedinicama, sintaksemi, sintagmi, rečenici kao komunikacijskoj i kao gramatičkoj jedinici, gramatičkom ustrojstvu rečenica, rečeničnim modelima, rečeničnim konstituentima (subjektu, predikatu, objektu, adverbijalnim odredbama, atributu i apoziciji), rečenicama po sastavu, nezavisnosloženim i zavisnosloženim rečenicama, tipovima vezanog teksta i redu riječi. Na vježbama će studenti, na većem broju primjera, pokazati koliko su razumjeli teorijske postavke oblasti koje su predmet ovog kolegija.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da kod studenata učvrsti svijest o potrebi za kontinuiranim radom na usavršavanju vlastitog jezičkog izraza te da im predstavi temeljne informacije o gramatičkom sistemu bosanskog, hravatskog i srpskog jezika, koje mora znati svako ko se bavi prevođenjem na te jezike ili sa tih jezika.				
Ishodi učenja	Znanje: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju definirati velik broj gramatičkih pojava koje se tiču gramatičke strukture bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te prepoznavati zanimljive gramatičke pojave u tekstovima na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i opisivati ih stručnim terminima. Vještine: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da se služe obaveznom i dopunskom literaturom i drugim resursima koji omogućavaju da se obavijeste o strukturi i prirodi jezika. Kompetencije: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni za upoređivanje strukture bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika sa strukturom stranog jezika koji studiraju te da stečeno znanje primjenjuju u nastavi.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 24–28.2.2020.	Morfologija. Morfem. Riječ
2. 2–6.3.2020.	Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica. Gramatičke kategorije imenica
3. 9–13.3.2020.	Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste
4. 16–20.3.2020.	Pridjevi. Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva
5. 23–27.3.2020.	Zamjenice. Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike
6. 30.3–3.4.2020.	Glagoli. Leksičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove. Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi
7. 6–10.4.2020.	Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba
8. 13–17.4.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 20–24.4.2020.	Nepromjenljive vrste riječi
10. 27.4–1.5.2020.	Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema. Sintagma
11. 4–8.5.2020.	Rečenica kao komunikacijska jedinica. Rečenica kao sintaksička jedinica. Članovi rečenice i njihove funkcije u rečenici
12. 11–15.5.2020.	Nezavisnosložene rečenice
13. 18–22.5.2020.	Zavisnosložene rečenice (mjesne, vremenske, načinske, poredbene, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14. 25–29.5.2020.	Zavisnosložene rečenice (objekatske i atributske zavisne rečenice)
15. 1–5.6.2020.	Vezani tekst (diskurs)
16. 8–12.6.2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15–19.6.2020.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 22–26.6.2020.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi.
Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava.
Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.
U navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Aktivnosti na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita
• Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi
• Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita

Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.

Napomene

1. Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost i u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote).

2. Studenti kojima maternji jezik nije bosanski, hrvatski, srpski ili crnogorski mogu završiti obaveze prema ovom predmetu tako što će uraditi nastavne i ispitne obaveze prikladne za one koji jezik uče kao strani, o čemu će se na vrijeme dogovoriti s nastavnikom i asistentom.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, ***Gramatika bosanskoga jezika***, Zenica, 2000. 2. Josip Silić, Ivo Pranjković, ***Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta***, Zagreb, 2005. 3. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, ***Gramatika srpskog jezika: Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole***, Beograd, 2004.
	Dodatna 1. Mihailo Stevanović, ***Savremeni srpskohrvatski jezik I***, Beograd, 1975. 2. Mihailo Stevanović, ***Savremeni srpskohrvatski jezik II***, Beograd, 1974. 3. Kvalitetni jezički i stilski priručnici
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za orijentalnu filologiju				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	**Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II**				
Šifra / kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Ponedjeljak 9–12 Utorak 10–12	
Saradnica	Ime i prezime	Viša as. Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1;	seminar 0;	vježbe 1		
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	Na predavanjima će se govoriti o leksičko-semantičkim i morfološkim karakteristikama imenica, zamjenica, pridjeva i brojeva. Zatim, kategorijalnim obilježjima glagola, glagolskim vrstama, građenju glagolskih oblika i pasivu te nepromjenljivim riječima. Obratit će se pažnja i na leksički nivo, tipove rječnika, semantičke odnose među riječima, bogaćenje leksičkog fonda, opću i posebnu leksiku. U okvirima ovog kolegija govorit će se o sintaksi, sintaksičkim jedinicama, sintaksemi, sintagmi, rečenici kao komunikacijskoj i kao gramatičkoj jedinici, gramatičkom ustrojstvu rečenica, rečeničnim modelima, rečeničnim konstituentima (subjektu, predikatu, objektu, adverbijalnim odredbama, atributu i apoziciji), rečenicama po sastavu, nezavisnosloženim i zavisnosloženim rečenicama, tipovima vezanog teksta i redu riječi. Na vježbama će studenti, na većem broju primjera, pokazati koliko su razumjeli teorijske postavke oblasti koje su predmet ovog kolegija.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da kod studenata učvrsti svijest o potrebi za kontinuiranim radom na usavršavanju vlastitog jezičkog izraza te da im predstavi temeljne informacije o gramatičkom sistemu bosanskog, hravatskog i srpskog jezika, koje mora znati svako ko se bavi prevođenjem na te jezike ili sa tih jezika.				
Ishodi učenja	Znanje: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju definirati velik broj gramatičkih pojava koje se tiču gramatičke strukture bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te prepoznavati zanimljive gramatičke pojave u tekstovima na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i opisivati ih stručnim terminima. Vještine: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da se služe obaveznom i dopunskom literaturom i drugim resursima koji omogućavaju da se obavijeste o strukturi i prirodi jezika. Kompetencije: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni za upoređivanje strukture bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika sa strukturom stranog jezika koji studiraju te da stečeno znanje primjenjuju u nastavi.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 24–28.2.2020.	Morfologija. Morfem. Riječ
2. 2–6.3.2020.	Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica. Gramatičke kategorije imenica
3. 9–13.3.2020.	Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste
4. 16–20.3.2020.	Pridjevi. Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva
5. 23–27.3.2020.	Zamjenice. Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike
6. 30.3–3.4.2020.	Glagoli. Leksičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove. Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi
7. 6–10.4.2020.	Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba
8. 13–17.4.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 20–24.4.2020.	Nepromjenljive vrste riječi
10. 27.4–1.5.2020.	Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema. Sintagma
11. 4–8.5.2020.	Rečenica kao komunikacijska jedinica. Rečenica kao sintaksička jedinica. Članovi rečenice i njihove funkcije u rečenici
12. 11–15.5.2020.	Nezavisnosložene rečenice
13. 18–22.5.2020.	Zavisnosložene rečenice (mjesne, vremenske, načinske, poredbene, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14. 25–29.5.2020.	Zavisnosložene rečenice (objekatske i atributske zavisne rečenice)
15. 1–5.6.2020.	Vezani tekst (diskurs)
16. 8–12.6.2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15–19.6.2020.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 22–26.6.2020.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi.
Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava.
Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.
U navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Aktivnosti na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita
• Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi
• Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita

Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.

Napomene

1. Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost i u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote).

2. Studenti kojima maternji jezik nije bosanski, hrvatski, srpski ili crnogorski mogu završiti obaveze prema ovom predmetu tako što će uraditi nastavne i ispitne obaveze prikladne za one koji jezik uče kao strani, o čemu će se na vrijeme dogovoriti s nastavnikom i asistentom.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, ***Gramatika bosanskoga jezika***, Zenica, 2000. 2. Josip Silić, Ivo Pranjković, ***Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta***, Zagreb, 2005. 3. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, ***Gramatika srpskog jezika: Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole***, Beograd, 2004.
	Dodatna 1. Mihailo Stevanović, ***Savremeni srpskohrvatski jezik I***, Beograd, 1975. 2. Mihailo Stevanović, ***Savremeni srpskohrvatski jezik II***, Beograd, 1974. 3. Kvalitetni jezički i stilski priručnici
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za slavenske jezike i književnosti				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	**Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II**				
Šifra / kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Ponedjeljak 9–12 Utorak 10–12	
Saradnica	Ime i prezime	Viša as. Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	Na predavanjima će se govoriti o leksičko-semantičkim i morfološkim karakteristikama imenica, zamjenica, pridjeva i brojeva. Zatim, kategorijalnim obilježjima glagola, glagolskim vrstama, građenju glagolskih oblika i pasivu te nepromjenljivim riječima. Obratit će se pažnja i na leksički nivo, tipove rječnika, semantičke odnose među riječima, bogaćenje leksičkog fonda, opću i posebnu leksiku. U okvirima ovog kolegija govorit će se o sintaksi, sintaksičkim jedinicama, sintaksemi, sintagmi, rečenici kao komunikacijskoj i kao gramatičkoj jedinici, gramatičkom ustrojstvu rečenica, rečeničnim modelima, rečeničnim konstituentima (subjektu, predikatu, objektu, adverbijalnim odredbama, atributu i apoziciji), rečenicama po sastavu, nezavisnosloženim i zavisnosloženim rečenicama, tipovima vezanog teksta i redu riječi. Na vježbama će studenti, na većem broju primjera, pokazati koliko su razumjeli teorijske postavke oblasti koje su predmet ovog kolegija.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da kod studenata učvrsti svijest o potrebi za kontinuiranim radom na usavršavanju vlastitog jezičkog izraza te da im predstavi temeljne informacije o gramatičkom sistemu bosanskog, hravatskog i srpskog jezika, koje mora znati svako ko se bavi prevođenjem na te jezike ili sa tih jezika.				
Ishodi učenja	Znanje: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju definirati velik broj gramatičkih pojava koje se tiču gramatičke strukture bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te prepoznavati zanimljive gramatičke pojave u tekstovima na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i opisivati ih stručnim terminima. Vještine: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da se služe obaveznom i dopunskom literaturom i drugim resursima koji omogućavaju da se obavijeste o strukturi i prirodi jezika. Kompetencije: Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni za upoređivanje strukture bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika sa strukturom stranog jezika koji studiraju te da stečeno znanje primjenjuju u nastavi.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 24–28.2.2020.	Morfologija. Morfem. Riječ
2. 2–6.3.2020.	Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica. Gramatičke kategorije imenica
3. 9–13.3.2020.	Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste
4. 16–20.3.2020.	Pridjevi. Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva
5. 23–27.3.2020.	Zamjenice. Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike
6. 30.3–3.4.2020.	Glagoli. Leksičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove. Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi
7. 6–10.4.2020.	Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba
8. 13–17.4.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 20–24.4.2020.	Nepromjenljive vrste riječi
10. 27.4–1.5.2020.	Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema. Sintagma
11. 4–8.5.2020.	Rečenica kao komunikacijska jedinica. Rečenica kao sintaksička jedinica. Članovi rečenice i njihove funkcije u rečenici
12. 11–15.5.2020.	Nezavisnosložene rečenice
13. 18–22.5.2020.	Zavisnosložene rečenice (mjesne, vremenske, načinske, poredbene, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14. 25–29.5.2020.	Zavisnosložene rečenice (objekatske i atributske zavisne rečenice)
15. 1–5.6.2020.	Vezani tekst (diskurs)
16. 8–12.6.2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15–19.6.2020.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 22–26.6.2020.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi.
Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava.
Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.
U navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Aktivnosti na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita
• Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi
• Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita

Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.

Napomene

1. Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost i u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote).

2. Studenti kojima maternji jezik nije bosanski, hrvatski, srpski ili crnogorski mogu završiti obaveze prema ovom predmetu tako što će uraditi nastavne i ispitne obaveze prikladne za one koji jezik uče kao strani, o čemu će se na vrijeme dogovoriti s nastavnikom i asistentom.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, ***Gramatika bosanskoga jezika***, Zenica, 2000. 2. Josip Silić, Ivo Pranjković, ***Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta***, Zagreb, 2005. 3. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, ***Gramatika srpskog jezika: Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole***, Beograd, 2004.
	Dodatna 1. Mihailo Stevanović, ***Savremeni srpskohrvatski jezik I***, Beograd, 1975. 2. Mihailo Stevanović, ***Savremeni srpskohrvatski jezik II***, Beograd, 1974. 3. Kvalitetni jezički i stilski priručnici
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	**Morfologija II**				
Šifra / kod	FIL BHS 226	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 182 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Ponedjeljak 9–12 Utorak 10–12	
Saradnica	Ime i prezime	Mr. Enisa Bajraktarević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.ivojevic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija	Četvrtak 12–15 Petak 12–14	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2; praktična nastava 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U okviru predmeta Morfologija II detaljno se analiziraju sve vrste riječi u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku (govori se o imenicama, pridjevima, zamjenicama, brojevima, glagolima, prilozima, prijedlozima, veznicima, riječcama i uzvicima). U opisu se uzimaju značenjski, funkcionalni, distribucioni i oblički kriteriji.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je ovog predmeta upoznavanje studenata s vrstama i promjenama riječi bosanskog, hrvatskog i srpskog standardnog jezika te upoznavanje s najvažnijom literaturom iz oblasti morfologije i njeno interpretiranje.				
Ishodi učenja	**Znanje:** Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju definirati vrste riječi bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, opisivati i objašnjavati promjene riječi i ilustrirati ih dobrim primjerima, argumentirano raspravljati o oblicima riječi. Studenti će imati dobru osnovu za izučavanje materije koja se tiče sintakse, semantike i stilistike. **Vještine:** Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da se služe obaveznom i dopunskom literaturom te da interpretiraju i analiziraju morfološki zanimljive pojave na konkretnom jezičkom materijalu. **Kompetencije:** Nakon završenog predmeta studenti će moći kompetentno govoriti o vrstama i promjenama riječi u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Ovladat će komunikacijskim i didaktičkim pristupom tim temama i bit će osposobljeni da stečeno znanje primijene u nastavi.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 24–28.2.2020.	Upoznavanje studenata s programom i literaturom, njihovim obavezama i ocjenjivanjem
2. 2–6.3.2020.	Opće napomene o vrstama riječi
3. 9–13.3.2020.	Leksičko-semantičke osobine imenica. Podjela imenica
4. 16–20.3.2020.	Imenice A-vrste
5. 23–27.3.2020.	Imenice E-vrste. Imenice I-vrste
6. 30.3–3.4.2020.	Leksičko-semantičke osobine pridjeva. Gramatičke osobine pridjeva
7. 6–10.4.2020.	Pridjevski vid. Komparacija pridjeva
8. 13–17.4.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 20–24.4.2020.	Zamjenice
10. 27.4–1.5.2020.	Imeničke zamjenice
11. 4–8.5.2020.	Pridjevske zamjenice
12. 11–15.5.2020.	Brojevi
13. 18–22.5.2020.	Leksičko-gramatičke osobine glagola. Gramatička kategorija glagolskog vida, roda, lica, vremena, načina…
14. 25–29.5.2020.	Glagolski oblici i vrste promjene
15. 1–5.6.2020.	Nepromjenljive vrste riječi
16. 8–12.6.2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15–19.6.2020.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 22–26.6.2020.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, vježbi i praktične nastave.
Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava.
Na časovima seminara studenti prezentiraju rezultate vlastitih manjih istraživanja ili analiziraju rezultate tuđih istraživanja predstavljenih u široj literaturi.
Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.
Na praktičnoj nastavi studenti pod nadzorom nastavnika pred grupom izvode ogledni čas o morfološkim temama koje su zastupljene u školskim programima.
U svim navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Aktivnost na vježbama</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Aktivnost na seminaru</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Aktivnost na praktičnoj nastavi</td><td>15</td><td>15%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Polusemestralni pismeni ispit</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Morfološka analiza teksta</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Završni pismeni ispit</td><td>20</td><td>20%</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>Završni usmeni ispit</td><td>15</td><td>15%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td></td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Prisustvuju nastavi i aktivno sudjeluju, vode rasprave, postavljaju odgovarajuća pitanja, pripremaju i prezentiraju referat...
• Pred grupom predstavljaju rezultate manjih vlastitih istraživanja morfoloških tema.
• Pripremaju i praktično izvode ogledni čas.
• Rješavaju 10 zadataka na testu. Svaki zadatak nosi 2 boda. Pozitivno se ocjenjuju samo testovi na kojima je osvojeno najmanje 12 bodova.
• Vrše detaljnu morfološku analizu rečenice. Pozitivno se vrednuje test sa manje od 5 grešaka.
• Na završnom ispitu studenti moraju pokazati da su savladali program elaboracijom određenih tematskih jedinica (postavljenih pitanja).

Napomena: Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote).</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova;
b) 9 (B) – iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85–94 boda;
c) 8 (C) – prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75–84 boda;
d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda;
e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda;
f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, ***Gramatika bosanskoga jezika***, Zenica, 2000. 2. Josip Silić, Ivo Pranjković, ***Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta***, Zagreb, 2005. 3. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, ***Gramatika srpskoga jezika. Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole***, Beograd, 2004. 4. Ivan Marković, ***Uvod u jezičnu morfologiju***, Zagreb, 2012.
	Dodatna 1. Mihailo Stevanović, ***Savremeni srpskohrvatski jezik I***, Beograd, 1975. 2. Ismail Palić, **"O klasifikaciji nepromjenljivih riječi u bosanskome jeziku"**, *Pismo* I/1, Sarajevo, 93–102, 2003. 3. Halid Bulić, **"Klasificiranje pridjeva u bosanskom jeziku"**, *Pismo* IX/1, Sarajevo, 11–38, 2011. 4. Halid Bulić, "**Dual u savremenom bosanskom jeziku"**, *Pismo* XIII/1, Sarajevo, 9–42, 2015.
Napomene	

Halid Bulić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za književnosti naroda BiH				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	**Morfologija II**				
Šifra / kod	FIL BHS 226	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 182 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Ponedjeljak 9–12 Utorak 10–12	
Saradnica	Ime i prezime	Mr. Enisa Bajraktarević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.ivojevic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija	Četvrtak 12–15 Petak 12–14	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar 1;	vježbe 2;	praktična nastava 1	
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U okviru predmeta Morfologija II detaljno se analiziraju sve vrste riječi u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku (govori se o imenicama, pridjevima, zamjenicama, brojevima, glagolima, prilozima, prijedlozima, veznicima, riječcama i uzvicima). U opisu se uzimaju značenjski, funkcionalni, distribucioni i oblički kriteriji.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je ovog predmeta upoznavanje studenata s vrstama i promjenama riječi bosanskog, hrvatskog i srpskog standardnog jezika te upoznavanje s najvažnijom literaturom iz oblasti morfologije i njeno interpretiranje.				
Ishodi učenja	**Znanje:** Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju definirati vrste riječi bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, opisivati i objašnjavati promjene riječi i ilustrirati ih dobrim primjerima, argumentirano raspravljati o oblicima riječi. Studenti će imati dobru osnovu za izučavanje materije koja se tiče sintakse, semantike i stilistike. **Vještine:** Nakon završenog predmeta studenti će biti osposobljeni da se služe obaveznom i dopunskom literaturom te da interpretiraju i analiziraju morfološki zanimljive pojave na konkretnom jezičkom materijalu. **Kompetencije:** Nakon završenog predmeta studenti će moći kompetentno govoriti o vrstama i promjenama riječi u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Ovladat će komunikacijskim i didaktičkim pristupom tim temama i bit će osposobljeni da stečeno znanje primijene u nastavi.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 24–28.2.2020.	Upoznavanje studenata s programom i literaturom, njihovim obavezama i ocjenjivanjem
2. 2–6.3.2020.	Opće napomene o vrstama riječi
3. 9–13.3.2020.	Leksičko-semantičke osobine imenica. Podjela imenica
4. 16–20.3.2020.	Imenice A-vrste
5. 23–27.3.2020.	Imenice E-vrste. Imenice I-vrste
6. 30.3–3.4.2020.	Leksičko-semantičke osobine pridjeva. Gramatičke osobine pridjeva
7. 6–10.4.2020.	Pridjevski vid. Komparacija pridjeva
8. 13–17.4.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 20–24.4.2020.	Zamjenice
10. 27.4–1.5.2020.	Imeničke zamjenice
11. 4–8.5.2020.	Pridjevske zamjenice
12. 11–15.5.2020.	Brojevi
13. 18–22.5.2020.	Leksičko-gramatičke osobine glagola. Gramatička kategorija glagolskog vida, roda, lica, vremena, načina…
14. 25–29.5.2020.	Glagolski oblici i vrste promjene
15. 1–5.6.2020.	Nepromjenljive vrste riječi
16. 8–12.6.2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15–19.6.2020.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 22–26.6.2020.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)

Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, vježbi i praktične nastave.
Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava.
Na časovima seminara studenti prezentiraju rezultate vlastitih manjih istraživanja ili analiziraju rezultate tuđih istraživanja predstavljenih u široj literaturi.
Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.
Na praktičnoj nastavi studenti pod nadzorom nastavnika pred grupom izvode ogledni čas o morfološkim temama koje su zastupljene u školskim programima.
U svim navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na vježbama	10	10%
2.	Aktivnost na seminaru	10	10%
3.	Aktivnost na praktičnoj nastavi	15	15%
4.	Polusemestralni pismeni ispit	20	20%
5.	Morfološka analiza teksta	10	10%
6.	Završni pismeni ispit	20	20%
7.	Završni usmeni ispit	15	15%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Prisustvuju nastavi i aktivno sudjeluju, vode rasprave, postavljaju odgovarajuća pitanja, pripremaju i prezentiraju referat...
- Pred grupom predstavljaju rezultate manjih vlastitih istraživanja morfoloških tema.
- Pripremaju i praktično izvode ogledni čas.
- Rješavaju 10 zadataka na testu. Svaki zadatak nosi 2 boda. Pozitivno se ocjenjuju samo testovi na kojima je osvojeno najmanje 12 bodova.
- Vrše detaljnu morfološku analizu rečenice. Pozitivno se vrednuje test sa manje od 5 grešaka.
- Na završnom ispitu studenti moraju pokazati da su savladali program elaboracijom određenih tematskih jedinica (postavljenih pitanja).

Napomena: Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote).

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova;
b) 9 (B) – iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85–94 boda;
c) 8 (C) – prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75–84 boda;
d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda;
e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda;
f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* 1. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, ***Gramatika bosanskoga jezika***, Zenica, 2000. 2. Josip Silić, Ivo Pranjković, ***Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta***, Zagreb, 2005. 3. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, ***Gramatika srpskoga jezika. Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole***, Beograd, 2004. 4. Ivan Marković, ***Uvod u jezičnu morfologiju***, Zagreb, 2012.
	Dodatna 1. Mihailo Stevanović, ***Savremeni srpskohrvatski jezik I***, Beograd, 1975. 2. Ismail Palić, **"O klasifikaciji nepromjenljivih riječi u bosanskome jeziku"**, *Pismo* I/1, Sarajevo, 93–102, 2003. 3. Halid Bulić, **"Klasificiranje pridjeva u bosanskom jeziku"**, *Pismo* IX/1, Sarajevo, 11–38, 2011. 4. Halid Bulić, "**Dual u savremenom bosanskom jeziku"**, *Pismo* XIII/1, Sarajevo, 9–42, 2015.
Napomene	

Halid Bulić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	**IP Pragmalingvistika**				
Šifra / kod	FIL BHS 484	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2
Ciklus studija	2.	Semestar	2	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 182 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Ponedjeljak 9–12 Utorak 10–12	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 1; vježbe 0				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U okviru predmeta predstavljaju se osnove pragmatike kao naučne discipline, njeni osnovni pojmovi, metode, vrste, historijski razvoj te odnosi s drugim disciplinama. Posebna se pažnja posvećuje deiksi, implikaturama, presupozicijama, govornim činovima, načelu saradnje i strategijama učtivosti.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da studenti nauče osnovne pojmove pragmalingvistike, da nauče posmatrati jezik kao djelovanje te da o tome mogu kompetentno govoriti.				
Ishodi učenja	Znanje: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju definirati velik broj pragmalingvističkih pojava, prepoznati te pojave u konkretnim upotrebama jezika i analizirati ih. Također će biti osposobljeni da kompariraju i klasificiraju pragmalingvističke pojave. Vještine: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju ocjenjivati i vrednovati iskaze govornika s obzirom na ciljeve koje su željeli postići i efekte koje su stvarno postigli. Kompetencije: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju prepoznavati i objašnjavati upotrebu različitih vrsta govornih činova, deiktičkih jedinica, presupozicija, implikatura te učtivih i neučtivih upotreba jezika te stečeno znanje primjenjivati u nastavi ili prilikom istraživanja navedenih pojava u novim situacijama.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 24–28.2.2020.	Lingvistika i pragmatika
2. 2–6.3.2020.	Predmet i ciljevi pragmatike
3. 9–13.3.2020.	Podjela pragmatike
4. 16–20.3.2020.	Metodologija proučavanja pragmatike
5. 23–27.3.2020.	Razvoj pragmatike
6. 30.3–3.4.2020.	Odnos pragmatike i drugih disciplina
7. 6–10.4.2020.	Jedinice pragmatike
8. 13–17.4.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 20–24.4.2020.	Govorni činovi
10. 27.4–1.5.2020.	Deikse
11. 4–8.5.2020.	Presupozicije
12. 11–15.5.2020.	Konverzacijske implikature
13. 18–22.5.2020.	Analiza diskursa i analiza konverzacije
14. 25–29.5.2020.	Načelo saradnje
15. 1–5.6.2020.	Učtivost
16. 8–12.6.2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15–19.6.2020.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 22–26.6.2020.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara.
Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava.
Na časovima seminara studenti prezentiraju rezultate vlastitih manjih istraživanja ili analiziraju rezultate tuđih istraživanja predstavljenih u široj literaturi.
U navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Seminar</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Aktivnosti na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita
• Seminar – usmeno, prema kalendaru koji određuje predmetni nastavnik u dogovoru sa studentima
• Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika, isključivo na nastavi
• Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita

Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.

Napomena

Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost i u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote).</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55–64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Sabina Bakšić, Halid Bulić, ***Pragmatika***, Sarajevo, 2019. 2. George Yule, **"Definicija i pozadina pragmatike te deiksija i udaljenost"**, *Hrvatistika* 4/4, str. 89–98, 2010. 3. Mirna Velčić, **"Predmet lingvističke pragmatike"**, *Naše teme* 11, str. 2357–2367, 1984. 3. John. L. Austin, ***Kako djelovati riječima***, Zagreb, 2014. 4. Paul R. Kroeger, ***Analyzing meaning: An introduction to semantics and pragmatics***. *Second corrected and slightly revised edition*, Berlin, 2019, https://langsci-press.org/catalog/book/231.
	Dodatna 1. Dejvid Kristal, ***Kembrička enciklopedija jezika***, Beograd, 1995. 2. Robert Lawrence Trask, ***Temeljni lingvistički pojmovi***, Zagreb, 2005. 3. Lada Badurina, Nada Ivanetić, Boris Pritchard, Diana Stolac (ur.), ***Teorija i mogućnosti primjene pragmalingvistike***, Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, Zagreb – Rijeka, 1999. 4. Stephen Levinson, ***Pragmatics***, Cambridge (UK), 1983.
Napomene	

Halid Bulić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za književnosti naroda BiH				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	**IP Pragmalingvistika**				
Šifra / kod	FIL BHS 484	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2
Ciklus studija	2.	Semestar	4	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Halid Bulić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 182 E-mail: halid.bulic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 169	Termin konsultacija	Ponedjeljak 9–12 Utorak 10–12	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 1; vježbe 0				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U okviru predmeta predstavljaju se osnove pragmatike kao naučne discipline, njeni osnovni pojmovi, metode, vrste, historijski razvoj te odnosi s drugim disciplinama. Posebna se pažnja posvećuje deiksi, implikaturama, presupozicijama, govornim činovima, načelu saradnje i strategijama učtivosti.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da studenti nauče osnovne pojmove pragmalingvistike, da nauče posmatrati jezik kao djelovanje te da o tome mogu kompetentno govoriti.				
Ishodi učenja	Znanje: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju definirati velik broj pragmalingvističkih pojava, prepoznati te pojave u konkretnim upotrebama jezika i analizirati ih. Također će biti osposobljeni da kompariraju i klasificiraju pragmalingvističke pojave. Vještine: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju ocjenjivati i vrednovati iskaze govornika s obzirom na ciljeve koje su željeli postići i efekte koje su stvarno postigli. Kompetencije: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju prepoznavati i objašnjavati upotrebu različitih vrsta govornih činova, deiktičkih jedinica, presupozicija, implikatura te učtivih i neučtivih upotreba jezika te stečeno znanje primjenjivati u nastavi ili prilikom istraživanja navedenih pojava u novim situacijama.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 24–28.2.2020.	Lingvistika i pragmatika
2. 2–6.3.2020.	Predmet i ciljevi pragmatike
3. 9–13.3.2020.	Podjela pragmatike
4. 16–20.3.2020.	Metodologija proučavanja pragmatike
5. 23–27.3.2020.	Razvoj pragmatike
6. 30.3–3.4.2020.	Odnos pragmatike i drugih disciplina
7. 6–10.4.2020.	Jedinice pragmatike
8. 13–17.4.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 20–24.4.2020.	Govorni činovi
10. 27.4–1.5.2020.	Deikse
11. 4–8.5.2020.	Presupozicije
12. 11–15.5.2020.	Konverzacijske implikature
13. 18–22.5.2020.	Analiza diskursa i analiza konverzacije
14. 25–29.5.2020.	Načelo saradnje
15. 1–5.6.2020.	Učtivost
16. 8–12.6.2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 15–19.6.2020.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 22–26.6.2020.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara.
Predavanja se izvode kombiniranim nastavnim metodama usmenog izlaganja i dijaloga uz upotrebu multimedijalnih sredstava.
Na časovima seminara studenti prezentiraju rezultate vlastitih manjih istraživanja ili analiziraju rezultate tuđih istraživanja predstavljenih u široj literaturi.
U navedenim oblicima nastave kombiniraju se metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda objašnjavanja, metoda pokazivanja. U nastavi se koriste različita multimedijalna sredstva.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Seminar</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Aktivnosti na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita
• Seminar – usmeno, prema kalendaru koji određuje predmetni nastavnik u dogovoru sa studentima
• Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika, isključivo na nastavi
• Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita

Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.

Napomena

Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost i u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote).</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55–64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Sabina Bakšić, Halid Bulić, ***Pragmatika***, Sarajevo, 2019. 2. George Yule, **"Definicija i pozadina pragmatike te deiksija i udaljenost"**, *Hrvatistika* 4/4, str. 89–98, 2010. 3. Mirna Velčić, **"Predmet lingvističke pragmatike"**, *Naše teme* 11, str. 2357–2367, 1984. 3. John. L. Austin, ***Kako djelovati riječima***, Zagreb, 2014. 4. Paul R. Kroeger, ***Analyzing meaning: An introduction to semantics and pragmatics***. *Second corrected and slightly revised edition*, Berlin, 2019, https://langsci-press.org/catalog/book/231.
	Dodatna 1. Dejvid Kristal, ***Kembrička enciklopedija jezika***, Beograd, 1995. 2. Robert Lawrence Trask, ***Temeljni lingvistički pojmovi***, Zagreb, 2005. 3. Lada Badurina, Nada Ivanetić, Boris Pritchard, Diana Stolac (ur.), ***Teorija i mogućnosti primjene pragmalingvistike***, Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, Zagreb – Rijeka, 1999. 4. Stephen Levinson, ***Pragmatics***, Cambridge (UK), 1983.
Napomene	

Halid Bulić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija / nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II
(KOB, HIST, ARH, HUM, PED, SPEC. PED, SOC, FIL, SOC)</td></tr>
<tr><td>Šifra / kod</td><td>FIL BHS 102</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>Obavezni</td><td>ECTS</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>1.</td><td>Semestar</td><td>2.</td><td>Ak. godina</td><td>2019/20.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Nema preduvjeta.</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">Bosanski, hrvatski i srpski jezik</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Mehmed Kardaš</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 181
E-mail: mehmed.kardas@ff.unsa.ba
Telefon: + 387 33 253 181</td><td>Termin konsultacija</td><td>Srijeda 11–13</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Enisa Bajraktarević
Azra Ahmetspahić-Peljto</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 181
E-mail: enisa.ivojevic@ff.unsa.ba
Telefon: + 387 33 253 181
E-mejl: azra.ahmetspahic.peljto@ff.unsa.ba
Telefon: + 387 33 253 247</td><td>Termin konsultacija</td><td></td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">predavanja 1; seminar 0; vježbe 1</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta</td><td colspan="5">U prvoj polovici semestra studenti se upoznaju s osnovnim pojmovima koji se tiču jezičkog raslojavanja, s posebnim osvrtom na funkcionalno raslojavanje i naučni funkcionalni stil. U drugoj polovici semestra izučavaju se pojedini elementi jezičke strukture, naročito morfologije i sintakse, u vezi s kojima se u praksi često javljaju nedoumice i nejasnoće.</td></tr>
<tr><td>Cilj kolegija / nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Cilj je predmeta da kod studenata učvrsti svijest o potrebi za kontinuiranim radom na usavršavanju vlastitog jezičkog izraza te da im olakša pisanje tekstova naučnim stilom sa što manje pravopisnih, gramatičkih i stilskih grešaka.</td></tr>
<tr><td>Ishodi učenja</td><td colspan="5">Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju objasniti osnove učenja o raslojavanju jezika, opisati osnovne osobine funkcionalnih stilova, opisati naučni funkcionalni stil i njegove žanrove te upoređivati različite tekstove i vrednovati jezička sredstva koja su u njima upotrijebljena. Osim toga, uspješni će studenti moći u vlastitim tekstovima izbjeći veće gramatičke, pravopisne i stilske greške.</td></tr>
</table>

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Raslojavanje jezika
2.	Funkcionalno raslojavanje jezika
3.	Osnovne osobine naučnog funkcionalnog stila
4.	Osnovne vrste naučnih tekstova
5.	Citiranje, parafraziranje i plagijat
6.	Izrada bibliografije
7.	Kompozicija naučnog rada. Esej
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Riječ. Vrste riječi
10.	Osnove učenja o rečenici. Prosta rečenica
11.	Sastav proste rečenice
12.	Složena rečenica. Nezavisnosložene rečenice
13.	Zavisnosložene rečenice
14.	Vezani tekst
15.	Red riječi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Predavanja se izvode usmeno te pomoću multimedijalnih sredstava. Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Aktivnosti na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita
• Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi
• Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita

Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.

Napomene

Studenti kojima maternji jezik nije bosanski, hrvatski, srpski ili crnogorski mogu završiti obaveze prema ovom predmetu tako što će uraditi nastavne i ispitne obaveze prikladne za one koji jezik uče kao strani, o čemu će se na vrijeme dogovoriti s nastavnikom i asistentom.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna
1. Milorad Radovanović, Sociolingvistika, Novi Sad, 1986.
2. Marina Katnić-Bakaršić, Stilistika, Sarajevo 2001.
3. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, Gramatika bosanskoga jezika, Zenica, 2000. ili
4. Josip Silić, Ivo Pranjković, Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka</td></tr>
</table>

	učilišta, Zagreb, 2005. ili 5. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, ***Gramatika srpskog jezika: Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole***, Beograd, 2004.
	Dodatna 1. Umberto Eko, ***Kako se piše diplomski rad***, Beograd, 2000. 2. Kvalitetni jezički i stilski priručnici
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">za bosanski, hrvatski i srpski jezik</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Historijska gramatika II</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>243</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>obavezni</td><td>ECTS</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>1.</td><td>Semestar</td><td>4.</td><td>Ak. godina</td><td>2019/2020.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Nema</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">bosanski, hrvatski, srpski</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Mehmed Kardaš</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td>Kabinet: 181
E-mail:
mehmed.kardas@ff.unsa.ba
Telefon:033253100</td><td>Termin konsultacija</td><td colspan="2">Srijeda 11–13</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td>Kabinet: 181
E-mail:
mehmed.kardas@ff.unsa.ba
Telefon:033253100</td><td>Termin konsultacija</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">predavanja 2; seminar 1; vježbe 3</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Na predavanjima se predstavlja metod lingvističke rekonstrukcije i evolucija jezičkog sistema na morfološkoj razini. Na vježbama se prate i istražuju morfološke promjene u najranijim pisanim tekstovima (u korpusu srednjovjekovnih povelja).</td></tr>
<tr><td>Cilj kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Cilj je predmeta da se studenti upoznaju s razvojem morfološkog sistema bosanskog jezika u dijahronijskoj perspektivi te da usvoje temeljna znanja iz oblasti rekonstrukcijske i dijahronijske lingvistike.</td></tr>
<tr><td>Ishodi učenja</td><td colspan="5">Predmet omogućava stjecanje neophodnih znanja koja olakšavaju interpretaciju tekstova starije (srednjovjekovne) književnosti. Povezan je i s dijalektologijom i omogućuje pogled u jezične divergencije.</td></tr>
</table>

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta: Historijska gramatika II	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	**Morfološka tipologija jezika** Fleksivni jezici prema aglutinativnim i izolativnim. Analitički i sintetički jezici.
2.	**Praslavenski sistem deklinacijskih nastavaka prema indoevropskom** Stare imeničke osnove i nastavci.
3.	**Morfološka struktura promjenjivih riječi u procesu razvitka** Pojednostavljivanje sistema deklinacije imenica (utapanje manje funkcionalnih paradigmi u glavne tipove promjene). Tragovi nestalih tipova imeničkih deklinacija u modernom jeziku (npr. u-osnova, s-osnova).
4.	**Iščezavanje duala imenica** Utjecaj duala na razvoj sinkretičnih množinskih padeža. Dijalekti srednjojužnoslavenskog sistema sa starijim tipom imeničke deklinacije u množini.
5.	**Razvoj genitiva množine** Prijelazni nastavci u genitivu mn.: usvajanje različitih tipova nastavaka za gen. pl. 12–16 st. Porijeklo nastavka -a u gen. mn.
6.	**Zamjenice** Razvitak deklinacije zamjenica za prvo i drugo lice. Razvitak zamjenica za treće lice i prisvojnih zamjenica trećega lica. Porijeklo i razvoj zamjenica što, ništa, čiji, koji.
7.	**Pojednostavljivanje pridjevskih deklinacija** Stapanje palatalnih i nepalatalnih varijanata deklinacije. Nestajanje funkcionalne opozicije određeni : neodređeni vid.
8.	Trimestralni test
9.	**Porijeklo glagolskoga sistema** Primarni i sekundarni nastavci.
10.	**Prezent** Praslavenski prezent i njegov razvoj. Razvoj pomoćnih glagola.
11.	**Aorist** Uprošćavanje aorista. Slabljenje aoristne funkcije. Stilske vrijednosti aorista.
12.	**Imperfekt** Slabljenje imperfekta. Semantičke vrijednosti glagolskog vida i njegova uloga u pojednostavljivanju glagolskog sistema.
13.	**Participi** Porijeklo participa i transformacija participa. Funkcija participa prema funkciji glagolskih priloga i pridjeva.
14.	**Međujezički kontakti I** Pojam leksičkoga supstrata, adstrata i superstrata. Hungarizmi u starobosanskom jeziku. Porijeklo romanizama u bosanskom jeziku.
15.	**Međujezički kontakti II** Germanizmi u bosanskome jeziku. Porijeklo i slojevitost orijentalizama u bosanskome jeziku.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno, a na vježbama se analiziraju tekstovi povelja.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: **R. br.** / **Elementi praćenja** / **Broj bodova** / **Učešće u ocjeni (%)** 1. trimestralni test — 30 2. seminarski rad — 10 3. aktivnost — 10 4. završni ispit — 50 Ukupno: 100 bodova — 100% Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Trimestralni ispit je pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. • Seminarski rad oblik je pismene provjere stečenih znanja. Zadatak obuhvaća transkripciju i jezičku analizu teksta do 5000 znakova. • Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi. • Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit polažu na završnom ispitu dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom ako žele poboljšati postignuti rezultat iz tog dijela ispita.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	**Obavezna:** Belić, A., *Osnovi istorije srpskohrvatskog jezika II: Reči sa deklinacijom; Reči sa konjugacijom*, više izdanja, Nolit 1960, Naučna knjiga, Beograd, 1969, 1976, posljednje izdanje pod naslovom *Istorija srpskog jezika*, Izabrana dela IV, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd, 1999. Белић, А., *Историја српскохрватског језика 2*, св. 1: Речи са деклинацијом, 1972; Историја српскохрватског језика 2, св. 2: Речи са конјугацијом, 1973.
	Dopunska: Mihaljević, M., *Slavenska poredbena gramatika*, 2. dio (Morfologija, Prozodija, Slavenska pradomovina), Zagreb, 2014.

Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Poredbena gramatika slavenskih jezika**				
Šifra/kod	FIL BHS 550	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	
Ciklus studija	2.	Semestar	4.	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Mehmed Kardaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: mehmedkardas@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija	Srijeda 11–13	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima će studenti detaljnije upoznati metode poredbeno-povijesnog proučavanja srodnih jezika, gdje će posebna pažnja biti usmjerena na slavensku jezičku porodicu, praslavenski jezik, njegovu evoluciju i izmjene strukturnih modela fonoloških sistema slavenskih jezika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija jeste da studenti ovladaju znanjima i metodama poredbeno-povijesnog proučavanja slavenskih jezika u teorijskom i praktičnom pogledu.				
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju prepoznavati i analizirati najvažnije gramatičke pojave u tekstovima pisanim slavenskim jezicima.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s predmetom.
2.	Poredbeno-povijesno proučavanje srodnih jezika: metode unutarnje rekonstrukcije i etimologije.
3.	Odnos gramatičkih struktura praindoevropskog i praslavenskog jezika.

4.	Baltoslavenska jezička zajednica.
5.	Slavenska jezička porodica i praslavenski jezik: evolucija i izmjene strukturnih modela fonoloških sistema slavenskih jezika.
6.	Klasični praslavenski: zakon otvorenog sloga i slogovna harmonija.
7.	Prva palatalizacija velara i monoftongizacija diftonga.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Općeslavenske promjene: druga i treća palatalizacija velara.
10.	Jotacija.
11.	Postanak nosnih vokala i njihova sudbina u slavenskim jezicima.
12.	Metateza likvida.
13.	Razvoj jerova i njihovi refleksi u slavenskim jezicima.
14.	Spajanje *y* i *i*.
15.	Postanak jata i refleksi u slavenskim jezicima.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno, a na vježbama se analiziraju tekstovi na slavenskim jezicima.

<table>
<tr>
<td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td>
<td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Aktivnosti na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>5.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Polusemestralni ispit – student je obavezan napisati seminarski rad
• Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi
• Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita

Napomena:
Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju uraditi seminarski rad.</td>
</tr>
<tr>
<td>Skala ocjenjivanja</td>
<td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td>
</tr>
<tr>
<td rowspan="2">Literatura</td>
<td>Obavezna
Bošković, Radosav, Uporedna gramatika slovenskih jezika, I dio (Fonetika), Beograd (izdanje Naučne knjige ili Trebnika)

Mihaljević, Milan, Slavenska poredbena gramatika, 1. dio (Uvod i fonetika), Zagreb, 2002.

Mihaljević, Milan, Slavenska poredbena gramatika, 2. dio (Morfologija, Prozodija, Slavenska pradomovina), Zagreb, 2014.</td>
</tr>
<tr>
<td>Dodatna
Dodatnu literaturu studenti će dobiti u skladu s temama seminarskog rada.</td>
</tr>
<tr>
<td>Napomene</td>
<td></td>
</tr>
</table>